

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA
TUZLANSKOG KANTONA
TUZLA**

**Izveštaj o izvršenju programa lijekova
za 2022. godinu**

Tuzla, februar 2023. godine

Sadržaj

Uvod.....	2
1. Ugovorni odnosi	3
2. Operativni program lijekova.....	3
3.1. Lijekovi sa liste lijekova.....	4
3.1.1. Potrošnja lijekova po ATC klasifikaciji	9
3.1.2. Potrošnja lijekova prema broju recepata	9
3.2. Ostali lijekovi.....	10
4. Farmaceutске usluge	14
5. Poduzete mjere	15
6. Zaključci	18
7. Zakonski propisi	19

Uvod

U skladu sa članom 33. Zakona o zdravstvenom osiguranju¹, osigurano lice ima pravo na korištenje lijekova čije je stavljanje u promet odobrila Vlada Federacije BiH, a nalaze se na listi lijekova koji se osiguranicima mogu propisivati na teret sredstava kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja.

Vlada Federacije BiH je na prijedlog Federalnog ministra zdravstva, donijela Odluku o listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH (u daljem tekstu: Federalna lista lijekova). Prema odredbama Federalne Liste lijekova (koje su sadržane u svim izmjenama i dopunama) navodi se da su Kantoni obavezni usaglasiti pozitivne liste lijekova sa Federalnom listom lijekova.

Na sjednici održanoj dana 11.06.2019.godine Vlada Tuzlanskog kantona je na prijedlog Ministarstva zdravstva TK donijela Odluku o listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona² koja je stupila na snagu danom donošenja.

Dana 03.12.2019.godine, Vlada Tuzlanskog kantona na prijedlog Ministricke zdravstva TK, donijela je Odluku o pozitivnoj listi lijekova TK³, a koja se primjenjivala od 01.01.2020.godine, na kojoj je ukupno 1.168 zaštićenih naziva lijekova.

- A listi lijekova utvrđene cijene lijekova za 1.130 zaštićenih oblika lijeka sa 100% učešćem Zavoda.
- B listi lijekova utvrđene cijene lijekova za 28 zaštićenih oblika lijeka sa 25% učešćem Zavoda, 5 zaštićenih oblika lijeka sa 50% učešćem Zavoda i 5 zaštićenih oblika lijeka sa 100% učešćem Zavoda.

Na sjednici održanoj 10.05.2022. godine Vlada Tuzlanskog kantona je na prijedlog Ministarstva zdravstva TK donijela Odluku o Pozitivnoj listi lijekova⁴ Tuzlanskog kantona koja je u primjeni od 24.05.2022.godine od čega su na:

- A listi lijekova utvrđene cijene lijekova za 1.172 zaštićena oblika lijeka sa 100% učešćem Zavoda.
- B listi lijekova utvrđene cijene lijekova za 21 zaštićenih oblika lijeka sa 25% učešćem Zavoda, 9 zaštićenih oblika lijeka sa 50% učešćem Zavoda i 16 zaštićenih oblika lijeka sa 100% učešćem Zavoda.

U skladu Zahtjevom za hitno postupanje Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona broj: 13/1-33-142-08/22 od 13.06.2022. godine, od 14.06.2022. godine tražena je primjena sniženih cijena za preko 320 lijekova sa liste lijekova.

Vlada Tuzlanskog kantona je na sjednici održanoj dana 28.09.2022.godine donijela Odluku o Pozitivnoj listi lijekova Tuzlanskog kantona⁵, sa primjenom od 10.10.2022.godine, a kojom prestaje da važi prethodno donesena Odluka o Pozitivnoj listi lijekova⁴.

Pozitivna lista lijekova pored podataka iz Liste lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona, sadrži i podatke o lijekovima: zaštićeno ime lijeka, naziv proizvođača lijeka, oblik, jačinu, pakovanje, cijenu pakovanja lijeka sa PDV-om, režim propisivanja lijeka, kao i napomene uz **indikacije za propisivanje pojedinih grupa lijekova na teret sredstava Zavoda**.

¹ Službene novine F BiH" broj: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11, 36/18 i 61/22

² Službene novine TK broj: 6/19

³ "Službene novine TK" broj: 14/19, 1/20, 3/20, 11/20, 12/20,13/20, 2/21, 10/21, 13/21 i 18/21

⁴ "Službene novine TK" broj: 11/22

⁵ Službene novine TK" broj: 18/22

Za propisivanje i izdavanje ovih lijekova, primjenjuju se odredbe Pravilnika o uslovima za propisivanje i izdavanje lijekova u prometu na malo⁶.

1. Ugovorni odnosi

Snabdijevanje stanovništva lijekovima organizovano je kroz apotekarsku djelatnost koja je dio zdravstvene djelatnosti, a koja se prema Zakonu o apotekarskoj djelatnosti može organizovati kao:

- apoteka zdravstvena ustanova u svim oblicima svojine i njenim ograncima i depoima,
- bolnička apoteka i
- apoteka u privatnoj praksi.

Na osnovu Odluke o utvrđivanju osnova, kriterija i mjerila za zaključivanje ugovora o pružanju zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja za osigurana lica za 2022. godinu⁷, člana 12. Statuta Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona⁸, Saglasnosti Ministarstva zdravstva TK⁹, a u skladu sa Zakonom o Javnim nabavkama BiH¹⁰, Zavod je objavio Javni poziv za dostavu ponuda za ugovaranje farmaceutskih usluga za 2022. godinu. Javni poziv za dostavu ponuda je bio otvoren do 30.11.2022. godine.

Ugovori su potpisani sa onim apotekama koje su ispunjavale uslove, te koje su dostavile traženu dokumentaciju u skladu sa navedenim Javnim pozivom od čega su:

- 4 javne zdravstvene ustanove,
- 18 privatnih zdravstvenih ustanova i
- 33 privatne apoteke.

Sve ugovorne apoteke su registrovane za obavljanje predmetne djelatnosti u skladu sa Rješenjem Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona o ispunjavanju propisanih uvjeta u pogledu prostora, kadra i medicinsko – tehničke opreme i izvoda iz sudskog registra odnosno Rješenja o obavljanju privatne prakse.

U skladu sa ugovorima, a na osnovu ispostavljenih računa od strane ugovornih apoteka, Zavod je vršio plaćanje obaveza za izdate lijekove ugovornim apotekama na osnovu recepata propisanih od strane ovlaštenih ljekara.

2. Operativni program lijekova

U skladu sa Finansijskim planom Zavoda zdravstvenog osiguranja TK za 2022.godinu¹¹ planirana sredstva za program lijekova u 2022. godini (u daljem tekstu: planirano) iznose **46.016.500 KM** od čega za lijekove sa Liste lijekova **42.735.000 KM**, a za program ostalih lijekova **3.281.500 KM**.

Ukupni rashodi za **program lijekova** u 2022. godini ostvareni su u iznosu od **45.159.923 KM**, što je za **856.577 KM** ili za **1,86% manje** u odnosu na planirane, a za **3,29% više** u odnosu na 2021. godinu, što ilustruju sljedeći podaci:

⁶ "Službene novine F BiH" broj: 42/11, 64/11 i 82/11

⁷ "Službene novine TK" broj: 1/22

⁸ "Službene novine TK" broj: 4/16

⁹ Saglasnost broj: 13/1-33-030109/21 od 08.12.2021.godine

¹⁰ "Službeni glasnik BiH" broj: 39/14

¹¹ "Službene novine TK" broj: 23/21, 1/22, 16/22 i Odluka o preraspodjeli broj: 01-04-3-20-4/22-DK/JH

Izveštaj o izvršenju Programa lijekova za 2022. godinu

Tabela 1. Rashodi za lijekove

Iznosi u KM

Redni broj	Ekonomski kod	O P I S	2021	2022		Indeks		Struktura %		
			Ostvareno	Plan	Ostvareno	5/3	5/4	3	4	5
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	613 421 6	Lijekovi sa Liste lijekova	41.252.562	42.735.000	42.252.043	102,42	98,87	94,35	92,87	93,56
2.	613 421 9	Ostali lijekovi	2.468.192	3.281.500	2.907.879	117,81	88,61	5,65	7,13	6,44
UKUPNO			43.720.754	46.016.500	45.159.923	103,29	98,14	100	100	100

3.1. Lijekovi sa liste lijekova

Rashodi za lijekove **sa Liste lijekova** u 2022. godini ostvareni su u iznosu od **42.252.043 KM**, što je za **482.957 KM** ili **1,13% manje** u odnosu na planirane, a za **999.481 KM** ili **2,42% više** u odnosu na 2021. godinu i čine **93,56%** ukupnih rashoda za lijekove.

Rashodi za **lijekove sa Liste lijekova koji se 100% finansiraju** na teret sredstava Zavoda 2022. godini ostvareni su u iznosu od **41.784.214 KM** i čine **98,89%** rashoda za lijekove sa Liste lijekova.

Rashodi za **lijekove sa Liste lijekova sa učešćem osiguranih lica** u 2022. godini ostvareni su u iznosu od **467.829 KM** i čine **1,11%** rashoda za lijekove sa Liste lijekova.

Osnovni indikatori potrošnje lijekova sa Liste lijekova dati su u sljedećem pregledu:

Tabela 2. Prosječna potrošnja za lijekove sa Liste lijekova

		2021	2022	Indeks
		1	2	2/1
		1	2	3
Rashodi za lijekove sa Liste lijekova u KM		41.252.562	42.252.043	102,42
Broj realizovanih recepata za lijekove sa Liste lijekova		2.701.221	2.937.014	108,73
Prosječni rashodi za Lijekove sa Liste lijekova u KM	po osiguranom licu	105,04	110,37	105,07
	po stanovniku	94,96	97,82	103,01
Prosječni rashodi po realizovanom receptu		15,27	14,39	94,20
Broj realizovanih recepata	po osiguranom licu	6,88	7,67	111,54
	po stanovniku	6,22	6,80	109,35

Prosječna potrošnja lijekova sa Liste lijekova po osiguranom licu u 2022. godini iznosila je **110,37 KM** što je za **5,07% više** u odnosu na 2021. godinu.

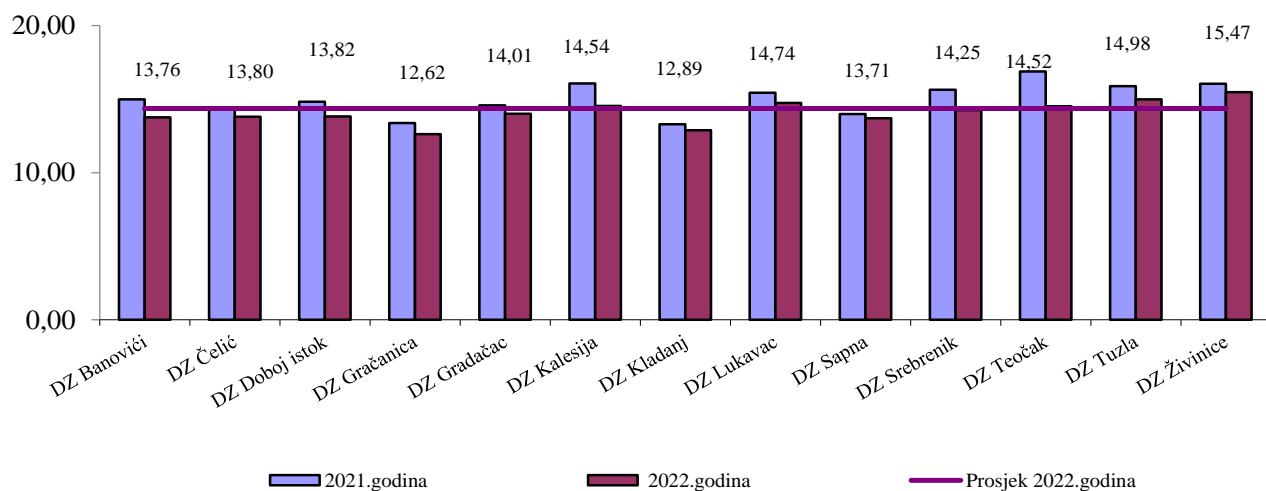
Prosječna potrošnja lijekova sa Liste lijekova po stanovniku u 2022. godini iznosila je **97,82 KM** što je za **3,01% više** u odnosu na 2021. godinu.

Prosječna potrošnja lijekova sa Liste lijekova po realizovanom receptu u 2022. godini iznosila je **14,39 KM** što je za **5,80% manje** u odnosu na 2021. godinu.

Prosječna potrošnja lijekova sa Liste lijekova po realizovanom receptu JZU Domu zdravlja u kojem je izdat recept kretala se od **12,62 KM** u JZU Dom zdravlja Gračanica do **15,47 KM** u JZU Dom zdravlja

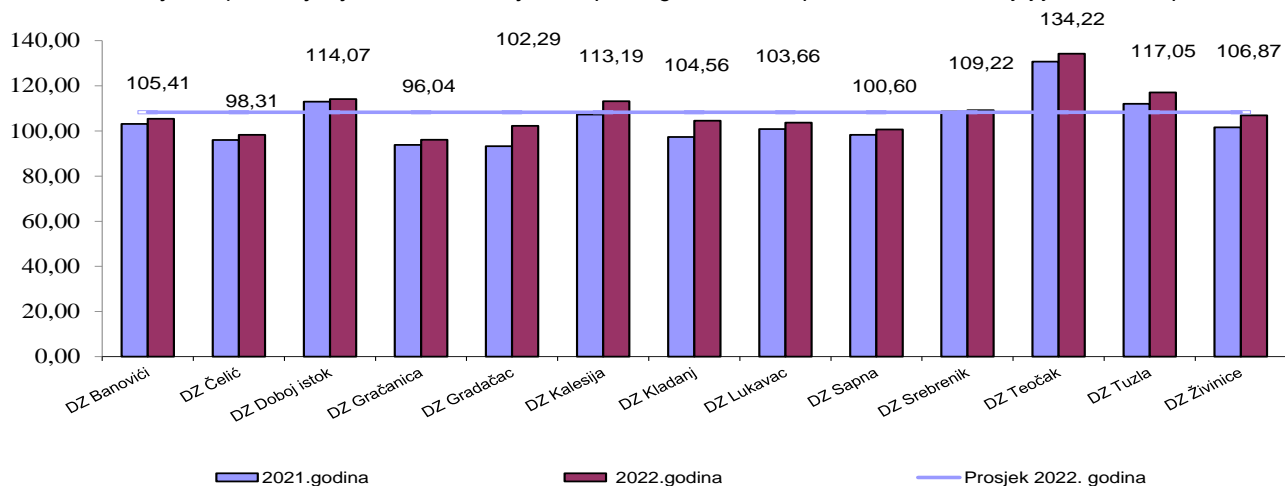
Živinice. Prosječna potrošnja lijekova sa Liste lijekova po realizovanom receptu u Ordinaciji porodične medicine "Dr. Djedović" iznosila je 14,64 KM, u Privatnoj ordinaciji opšte medicine "SALUS" iznosila je 17,12 KM, u Ordinaciji porodične medicine "Dr. Jahić" iznosila je 14,92 KM, u Ordinaciji porodične medicine „Primaria“ iznosila je 17,13 KM, u Ordinaciji porodične medicine "Dr. Azabagić" iznosila je 15,27 KM, te u Ordinaciji porodične medicine „Kočić“ Gradačac iznosila je 11,86 KM.

Grafikon 1. Prosječna potrošnja lijekova sa Liste lijekova po realizovanom receptu JZU DZ

Prosječna realizacija Programa lijekova sa Liste lijekova po osiguranom licu prema zdravstvenoj ustanovi (JZU Domovi zdravlja) u kojoj je izdat recept, prikazana je sljedećim grafikonom:

Grafikon 2. Prosječna potrošnja lijekova sa Liste lijekova po osiguranom licu prema JZU DZ u kojoj je izdat recept

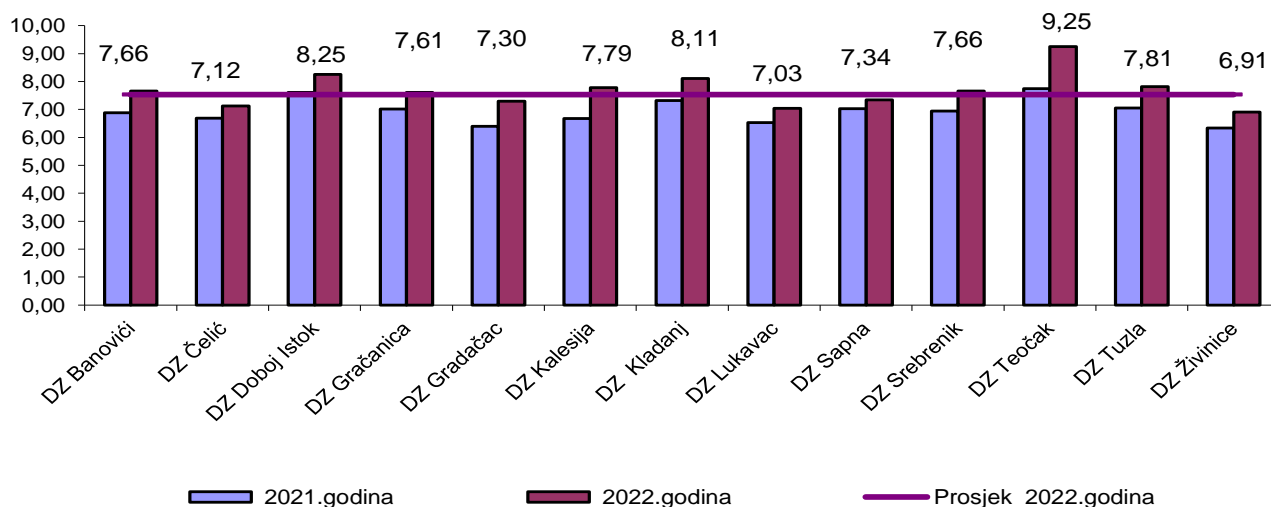

*Zdravstvenu zaštitu ostvaruju štitičnici u prihvatnom centru „DUJE“, što je uticalo na povećanu prosječnu potrošnju lijekova sa Liste lijekova.

Prosječna realizacija lijekova sa Liste lijekova po osiguranom licu registrovanom u Ordinaciji porodične medicine "Dr. Djedović" iznosila je 94,61 KM, u Privatnoj ordinaciji opšte medicine "SALUS" iznosila je 99,05 KM, u Ordinaciji porodične medicine "Dr. Jahić" iznosila je 93,01 KM, u Ordinaciji porodične medicine „Primaria“ iznosila je 57,49 KM, u Ordinaciji porodične medicine "Dr. Azabagić" iznosila je 32,77 KM, te u Ordinaciji porodične medicine „dr. Kočić“ Gradačac iznosila je 5,72 KM.

Podaci o prosječnom broju realizovanih recepata po osiguranom licu u 2022. godini propisanih od strane ovlaštenih doktora u JZU Domovi zdravlja na području Tuzlanskog kantona za lijekove sa Liste lijekova, te odstupanje od prosjeka, prikazani su na sljedećem grafikonu:

Grafikon 3. Prosječni broj realizovanih recepata po osiguranom licu po JZU DZ

Prosječan broj realizovanih recepata po osiguranom licu registrovanom u Ordinaciji porodične medicine "Dr. Djedović" iznosio je 6,46 recepata, u Privatnoj ordinaciji opšte medicine "SALUS" iznosio je 5,78 recepata, u Ordinaciji porodične medicine "Dr. Jahić" iznosio je 6,23 recepta, a u Ordinaciji porodične medicine „Primaria“ iznosio je 3,36 recepata, u Ordinaciji porodične medicine "Dr. Azabagić" iznosio je 2,15 recepata, te u Ordinaciji porodične medicine „dr. Kočić“ Gradačac iznosio je 0,48 KM.

Prema zaključcima dokumenta Praćenje i analiza propisivačke prakse za lijekove koji se izdaju na recept za period januar-juni 2022. godine koji je izradio Zavod za javno zdravstvo TK¹² navedeno je kako su među najpropisivanijim skupinama lijekova na području TK prema ATC klasifikaciji lijekovi koji djeluju na kardiovaskularni sistem, lijekovi koji djeluju na digestivni trakt i metabolizam, lijekovi koji djeluju na nervni sistem, lijekovi koji djeluju na liječenje respiratornog sistema i lijekovi za liječenje sistemskih infekcija.

U skladu sa datim ovlaštenjima Zavoda za propisivanje lijekova na recept izdatim na osnovu prijedloga ustanova, pored ovlaštenih ljekara u JZU Domovima zdravlja, u 2022. godini lijekovi su propisivani i u službama hitne medicinske pomoći, kao i od strane šest ovlaštenih ljekara privatne prakse, a koji imaju zaključene Ugovore sa Zavodom (Privatna ordinacija porodične medicine „SALUS“, Ordinacija porodične medicine „dr. Djedović“, Ordinacija porodične medicine „dr. Jahić“, Ordinacija porodične medicine „Primaria“, Ordinacija porodične medicine „Azabagić“ i Ordinacija porodične medicine „Kočić“), te ljekari u Centru za palijativnu njegu JZU UKC Tuzla, Klinici za onkologiju i radioterapiju JZU UKC Tuzla, kao i ljekari na Klinici za psihijatriju UKC-a Tuzla.

Uz praćenje potrošnje lijekova u 2022. godini, vršen je obračun rizika potrošnje lijekova sa Liste lijekova koji je dostavljan ugovornim JZU/JZNU, Ministarstvu zdravstva TK kao i Zavodu za javno zdravstvo TK, a u skladu sa godišnjim iznosom sredstava po osiguranom licu definisanim u Odluci o godišnjem iznosu sredstava za Lijekove sa liste lijekova za 2022. godinu¹³. Istu je donio Upravni odbor Zavoda u skladu sa tačkom XXVI, Aneks 2. Jedinственe metodologije kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove, sa pratećim modelima ugovaranja.

¹² Akt broj: 05-187-4/22 od 06.10.2022. godine

¹³ Odluka broj: 05-04-3-1-20-7/21-DK/JH od 01.12.2021.godine

Zavod je u izvještajnom periodu za obračune rizika u skladu sa odredbama zaključenih ugovora o pružanju zaštite iz porodične medicine i ugovora o pružanju zdravstvene zaštite iz ostalih djelatnosti primarnog nivoa zdravstvene zaštite izvršio umanjeње od ukupno **21.521,00 KM** i to:

- JZU Dom zdravlja Banovići	1.651,00 KM
- JZU Dom zdravlja Doboj Istok.....	866,00 KM
- JZU Dom zdravlja Gradačac.....	632,00 KM
- JZU Dom zdravlja Kalesija.....	2.961,00 KM
- JZU Dom zdravlja Srebrenik.....	2.975,00 KM
- JZU Dom zdravlja Teočak.....	1.232,00 KM
- JZNU Dom zdravlja Tuzla.....	7.403,00 KM
- JZU Dom zdravlja Živinice.....	3.652,00 KM
- Ordinacija porodične medicine "Dr. Djedović".....	27,00 KM
- Privatna ordinacija porodične medicine „Salus“.....	76,00 KM
- Ordinacija porodične medicine „dr. Jahić“.....	46,00 KM

U izvještajnom periodu Zavod je provodio i kontrole faktura za lijekove i ispravnosti recepata pri čemu je utvrđeno neopravdano propisivanje lijekova sa Liste lijekova, te je u skladu s tim izvršeno umanjeње od ukupno **144.821,55 KM** kako slijedi:

- JZU Dom zdravlja Banovići.....	4.795,30 KM
- JZU Dom zdravlja Čelić.....	3.538,60 KM
- JZU DZ Doboj Istok.....	6.854,65 KM
- JZU DZ Gračanica.....	6.480,89 KM
- JZU DZ Gradačac.....	9.509,75 KM
- JZU DZ Kalesija.....	16.981,10 KM
- JZU DZ Kladanj.....	2.187,15 KM
- JZU DZ Lukavac.....	8.586,10 KM
- JZU DZ Sapna.....	1.106,55 KM
- JZU DZ Srebrenik.....	15.003,70 KM
- JZU DZ Teočak.....	3.729,05 KM
- JZNU DZ Tuzla.....	33.181,86 KM
- JZU DZ Živinice.....	32.045,50 KM
- Ordinacija porodične medicine „dr. Djedović“.....	83,20 KM
- Privatna ordinacija porodične medicine „Salus“.....	344,95 KM
- Ordinacija porodične medicine „dr. Jahić“.....	348,80 KM
- Ordinacija porodične medicine „dr. Azabagić“.....	31,25 KM
- Ordinacija porodične medicine „dr. Kočić“.....	13,15 KM

Na osnovu člana 32. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade lijekova u FBiH, načinu stavljanja i skidanja lijekova sa listi lijekova, obavezama ministarstva zdravstva, zavoda zdravstvenog osiguranja, te proizvođača i promotnika lijekova uvrštenih na liste lijekova, kao i korištenje lijekova¹⁴ i člana 12. Statuta Zavoda¹⁵, donesena je Odluka o imenovanju Komisije za kontrolu i praćenje propisivanja lijekova na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona(u daljem tekstu: Komisija).

Navedenom Odlukom utvrđeno je da kontrola obuhvata:

- kontrolu i praćenje propisivanja lijekova po ovlaštenim liječnicima i ugovornim zdravstvenim ustanovama, kao i ugovornim privatnim praksama,
- praćenje i kontrolu izdavanja lijekova po ugovornim apotekama,
- praćenje i kontrolu potrošnje lijekova po osiguranim licima i
- kontrolu izvršavanja obaveza ugovornih apoteka, a sve u cilju poduzimanja odgovarajućih mjera i radnji radi otklanjanja uočenih nepravilnosti.

Komisija je u izvještajnom periodu vršila preventivne nadzore u JZU domovima zdravlja Banovići, Doboj Istok, Gradačac, Kalesija, Kladanj, Srebrenik i Tuzla, kojom je bilo obuhvaćeno 76 ljekara.

¹⁴ "Službene novine FBiH" broj: 45/13 i 7/19

¹⁵ „Službene novine TK“ broj: 4/16

Preventivni nadzori su obuhvatili:

- edukaciju ljekara pri promjeni doktrina za propisivanje lijekova sa Liste lijekova,
- edukacije novih ljekara za propisivanje lijekova sa Liste lijekova i
- nadzor nad radom timova ljekara kod kojih su utvrđene nepravilnosti nakon izvršenih kontrola.

Komisija je u **29** posjeta ugovornim zdravstvenim ustanovama izvršila kontrolu propisivanja kod **55 ovlaštenih ljekara**, tačnije **7.152 zdravstvenih kartona** osiguranih lica.

U toku izvještajnog perioda izvršeno je umanjeње sredstava za **14** ugovornih zdravstvenih ustanova na ime neopravdanog propisivanja lijekova a po izvještajima Komisije, pri čemu je pregledano ukupno **56.819 recepata**, od čega je **2.033** pregledanih recepata odnosno **3,58%** neopravdano propisano u iznosu **45.792 KM** kako slijedi:

- JZU Dom zdravlja Banovići.....	1.172,30 KM
- JZU Dom zdravlja Čelić.....	1.904,90 KM
- JZU DZ Doboj Istok.....	3.269,70 KM
- JZU DZ Gračanica.....	1.334,40 KM
- JZU DZ Gradačac.....	4.425,75 KM
- JZU DZ Kalesija.....	6.633,70KM
- JZU DZ Kladanj.....	135,30 KM
- JZU DZ Lukavac.....	4.418,35 KM
- JZU DZ Sapna.....	581,80 KM
- JZU DZ Srebrenik.....	5.534,35 KM
- JZU DZ Teočak.....	1.653,75 KM
- JZNU DZ Tuzla.....	8.343,30 KM
- JZNU DZ Živinice.....	4.278,30 KM
- Privatna ordinacija porodične medicine „Salus“.....	2.106,30 KM

Kontrolom izdatih recepata, neposrednim uvidom u kartone osiguranih lica uočene su brojne nepravilnosti koje su u suprotnosti sa važećim propisima o propisivanju lijekova sa Pozitivne liste lijekova Tuzlanskog kantona, a odnose se na:

- nepravilno i nečitko vođenje medicinske dokumentacije (nema evidencije o posjeti izabranom ljekaru niti nalaza sa preporučenom terapijom, recepti se propisuju bez označenog dana propisivanja, broja izdatih pakovanja, trajanja terapije...);
- ordiniranu terapiju koja nije evidentirana u zdravstvenom kartonu pacijenata, iako je ista realizovana što se vidi iz Baze podataka realizovanih recepata ZZO TK;
- propisivanje lijekova u količini većoj od maksimalne doze;
- propisivanje lijekova osiguranicima za vremenski period duži od mjesec dana na pojedinačnom receptu;
- propisivanje lijekova kao lijekova prvog izbora iako po doktrinarnim pristupima Pozitivne liste lijekova TK to ne mogu biti;
- propisivanje lijekova nepoštujući kriterije odnosno doktrinarne pristupe Pozitivne liste TK;
- propisivanje lijekova sa Pozitivne liste lijekova TK na neodgovarajuće dijagnoze;
- propisivanje terapije bez odgovarajuće medicinske dokumentacije, fizikalnog nalaza, te upisivanje kriterija Pozitivne liste lijekova TK za pojedine lijekove bez ijednog dokaza u zdravstvenom kartonu o istom;
- propisivanje antibiotika bez pregleda, bez antibiograma, na osnovu telefonskog poziva;
- propisivanje srednje jakih i jakih analgetika kao hronična terapija;
- propisivanje reumatološke i inhalatorne terapije bez redovnih kontrolnih nalaza denzitometrije i spirometrije.

S obzirom na navedeno Komisija je sačinila prijedlog mjera za poboljšanje propisivačke prakse i to:

- da svaka od ugovornih zdravstvenih ustanova formira interne komisije koje bi vršile kontrolu propisivanja lijekova i primjene doktrinarnih pristupa navedenih u važećoj Listi lijekova Tuzlanskog kantona, te davale preporuke za poboljšanje propisivačke prakse;
- da ovlašteni ljekari propisuju maksimalnu mjesečnu dozu na jedan recept, vodeći računa o broju tableta u jednom pakovanju kao i eventualnom višku tableta (broj tableta u pakovanju veći od mjesečno potrebne doze) prilikom narednog propisivanja lijeka. Također, da ovlašteni

- ljekari u skladu sa dobrom propisivačkom praksom, hroničnim pacijentima propisuju samo pakovanja sa većim brojem tableta, koja su ekonomski povoljnija;
- da se recept za lijekove sa Liste lijekova popunjava u skladu sa Uputstvom o načinu upisivanja podataka u obrazac recepta broj: 13/1-37-015982-1/14 od 07.07.2014. godine i Pravilnikom o uslovima za propisivanje i izdavanje lijekova u prometu na malo („Službene novine FBiH“ broj: 42/11, 64/11 i 82/11), a naročito u dijelu „redni broj lijeka sa Liste lijekova“ i „naziv, oblik, jačina, pakovanje i količina lijeka i način upotrebe“ a kako bi se eliminisale greške koje mogu da se jave prilikom izdavanja lijeka u ugovornoj apoteci;
 - da se i u narednom periodu nastavi i dalje kontrola propisivanja lijekova kod ovlaštenih ljekara kao i iniciranja od strane specijalista sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite;
 - da se medicinska dokumentacija vodi, u skladu sa Zakonom o evidencijama u oblasti zdravstva ("Službene novine Federacije BiH", broj 37/12), odnosno da se u zdravstveni karton evidentira klinički nalaz, decidna dijagnoza (bilo radna ili konačna), kao i odgovarajuća šifra bolesti po zadnjoj Međunarodnoj klasifikaciji bolesti, povreda i uzroka smrti –deseta revizija;
 - da se propisuju lijekovi koji su farmakoekonomski opravdani (Racionalna upotreba lijekova podrazumijeva da pacijent primi odgovarajući lijek prema njegovim kliničkim potrebama, u dozi koja je usklađena sa njegovim individualnim potrebama, dovoljno dugo i da pacijent i društvo zato plate što je moguće nižu cijenu (WHO1985);
 - da ovlašteni ljekari za indiciranje sekundarnog i tercijarnog nivoa postupaju po uputstvu Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona u vezi preporuke isključivo po generičkim nazivima lijeka;
 - da se ugovorne apoteke upozore na obaveznost izdavanja lijeka koji je napisan na receptu odnosno da nije dozvoljeno da vrše zamjenu lijeka u okviru iste generičke grupe.

Zavod kontinuirano prati i analizira potrošnju lijeka Suboxone LVA koji se koristi za liječenje bolesti ovisnosti. Doktrinarnim pristupom za navedeni lijek je predviđeno da liječenje traje 36 mjeseci, od toga 24 mjeseca na 8 mg, 6 mjeseci na 6 mg i 6 mjeseci na 4 mg. Produženje liječenja može trajati još godinu dana na 2 mg odlukom Konzilija Klinike za psihijatriju.

3.1.1. Potrošnja lijekova prema vrijednosti (ATC klasifikacija)

U strukturi potrošnje lijekova sa Liste lijekova **po ATC klasifikaciji** u 2022.godini antihiperglikemici (lijekovi za liječenje dijabetesa) - (A10) učestvovali su sa 27,61%, lijekovi koji djeluju na renin-angiotenzin sistem (C09) učestvovali su sa 19,87% i lijekovi za liječenje opstruktivnih plućnih bolesti (R03) sa 9,84% i skupa čine **57,32%** ukupne potrošnje lijekova sa Liste lijekova.

Lijekovi za liječenje dijabetesa (A10) u 2022. godinu realizovani su u iznosu od **11.665.675 KM** što je za **676.092 KM** ili **6,15% više** u odnosu na 2021.godinu.

Ova grupa lijekova realizovana je sa **417.556** recepata što je za **28.317** recepata odnosno **7,27% više** u odnosu na 2021.godinu.

Lijekovi koji djeluju na renin-angiotenzini sistem (C09) u 2022. godini realizovani su u iznosu od **8.395.178 KM** što je za **21.848 KM** ili **0,26% manje** u odnosu na 2021.godinu.

Ova grupa lijekova realizovana je sa **694.466** recepata što je za **48.184** recepta odnosno **7,46% više** u odnosu na 2021.godinu.

Lijekovi za liječenje opstruktivnih plućnih bolesti (R03) u 2022. godini realizovani su u iznosu od **4.158.724 KM** što je za **129.772 KM** ili **3,03% manje** u odnosu na 2021. godinu.

Ova grupa lijekova realizovana je sa **136.821** recept što je za **89** recepata odnosno **0,07% manje** u odnosu na 2021. godine.

3.1.2. Potrošnja lijekova prema broju recepata

U strukturi realizovanih recepata za lijekova sa Liste lijekova za 2022. godinu, po ATC klasifikaciji za sedam najpropisivanijih grupa lijekova realizovano je 2.154.607 recepata ili 73,36%:

- LIJEKOVI KOJI DJELUJU NA RENIN-ANGIOTENZIN SISTEM (C09) – 694.466 recepata što je za 48.184 recepta odnosno 7,46% više u odnosu na 2021.godinu i čine 23,65% ukupno realizovanih recepata za Lijekove sa liste lijekova,
- ANTIHIPERGLIKEMICI (LIJEKOVI ZA LIJEČENJE DIJABETESA) (A10) – 417.556 recepata što je za 28.317 recepata ili 7,27% više u odnosu na 2021.godinu i čine 14,22% ukupno realizovanih recepata za Lijekove sa liste lijekova,
- BLOKATORI BETA-ADRENERGIČKIH RECEPTORA (C07) – 311.589 recepata što je za 31.330 recepata ili 11,18% više u odnosu na 2021.godinu i čine 10,61% ukupno realizovanih recepata za Lijekove sa liste lijekova,
- BLOKATORI KALCIJUMSKIH KANALA (C08) – 250.702 recepta što je za 29.061 recept ili 13,11% više u odnosu na 2021.godinu i čine 8,54% ukupno realizovanih recepata za lijekove sa Liste lijekova,
- PSIHOANALEPTICI (N06) – 218.907 recepata što je za 20.785 recepata ili 10,49% više u odnosu na 2021.godinu i čine 7,45% od ukupno realizovanih recepata za Lijekove sa liste lijekova,
- LIJEKOVI ZA LIJEČENJE OPSTRUKTIVNIH PLUĆNIH BOLESTI (R03) – 136.821 recept što je za 89 recepata odnosno 0,07% manje u odnosu na 2021.godinu i čine 4,66% ukupno realizovanih recepata za Lijekove sa liste lijekova.
- PSIHOLEPTICI (N05) – 124.566 recepata što je za 7.262 recepta ili 6,19% više u odnosu na 2021.godinu i čine 4,24% od ukupno realizovanih recepata za Lijekove sa liste lijekova.

3.2. Ostali lijekovi

Program Ostalih lijekova obuhvata:

- Lijekove koji se apliciraju okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove,
- Program lijekova za pedijatrijsku populaciju koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove,
- Ampulirane lijekove,
- Vakcine,
- Specijalnu hranu i
- Prioritetni program lijekova koji se koristi u terapiji boli.

Rashodi za Ostale lijekove u 2022. godini ostvareni su u iznosu od **2.907.879 KM** što je za **373.621 KM** ili **11,39% manje** u odnosu na planirane, a za **432.687 KM** ili **17,81% više** u odnosu na 2021.godinu i čine **6,44%** ukupnih rashoda za lijekove.

Odlukom o preraspodjeli¹⁶ sredstava izvršeno je usklađivanje planiranih rashoda za Ostale lijekove, odnosno, utvrđen raspored korištenja sredstava sa pozicije „Program lijekova za pedijatrijsku populaciju koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove“ na poziciju „Specijalna hrana“ čime su obezbjeđena dodatna sredstva za Specijalnu hranu u iznosu od 50.000 KM.

¹⁶ Odluka broj: 01-04-3-20-4/22-DK/JH od 31.10.2022.godine

Tabela 3. Ostali lijekovi

Redni broj	Ekonomski kod	Lijekovi	2021	2022		Indeks		Struktura %		
			Ostvareno	Plan	Ostvareno	5/3	5/4	3	4	5
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	613 42	Ostali lijekovi	2.468.192	3.281.500	2.907.879	117,81	88,61	100,00	100,00	100,00
1.1.	613 421 91	Lijekovi koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove	2.046.827	2.500.000	2.284.919	111,63	91,40	82,93	76,18	78,58
1.2.	613 421 98	Program lijekova za pedijatrijsku populaciju koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove	15.519	200.000	45.335	292,12	22,67	0,63	6,09	1,56
1.3.	613 421 92	Ampulirani lijekovi	125.554	144.000	128.363	102,24	89,14	5,09	4,39	4,41
1.4.	613 421 95	Vakcine	102.876	143.500	117.771	114,48	82,07	4,17	4,37	4,05
1.5.	613 421 94	Specijalna hrana	114.031	144.000	183.157	160,62	127,19	4,62	4,39	6,30
1.6.	613 421 96	Program lijekova koji se koristi u terapiji bola	63.384	150.000	148.334	234,02	98,89	2,57	4,57	5,10

Prosječna potrošnja za ostale lijekove koji se financiraju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja po osiguranom licu u 2022. godini iznosila je 7,60 KM, što je za 20,86% više u odnosu na 2021. godinu, što ilustruju sljedeći podaci:

Tabela 4. Indikatori potrošnje za ostale lijekove

	2021	2022	Indeks
	Ostvareno	Ostvareno	
Rashodi za ostale lijekove u KM	2.468.192	2.907.879	117,81
Prosječni rashodi za ostale lijekove u KM			
po osiguranom licu	6,28	7,60	120,86
po stanovniku	5,68	6,73	118,49

Planirana sredstva za lijekove koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove u 2022. godini iznosila su 2.500.000 KM.

Na prijedlog JZU Univerzitetsko kliničkog centra Tuzla, Ministarstvo zdravstva TK je odobrilo Program lijekova koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove¹⁷ i Operativne programe i doktrinarnu pristupe za svaki pojedinačni lijek¹⁸.

U skladu sa tačkom 2. Odluke¹⁷, Operativni programi i doktrinarni pristupi, u skladu sa zdravstvenim potrebama i brojem osiguranih lica, mogu se realizovati u većem obimu i vrijednosti od obima i vrijednosti planiranih u svakom od operativnih programa za navedene lijekove, s tim da ukupna vrijednost ne može biti veća od vrijednosti utvrđene tačkom II Odluke¹⁸.

Odlukom o izmjeni Odluke¹⁹, Programu lijekova koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove dodato je deset lijekova.

Odlukom o izmjeni Odluke²⁰ Programu lijekova koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove dodan je jedan lijek.

Odlukom o izmjeni Odluke²¹ izvršena je izmjena doktrinarnog pristupa za jedan lijek, kao i dodavanje još jednog lijeka u Program lijekova koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove.

Odlukom o izmjeni Odluke²² Programu lijekova koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove dodata su tri lijeka.

¹⁷ Odluka broj: 13/1-33-1213/22 od 19.01.2022

¹⁸ 13/1-33-1213-1/22 od 24.01.2022. godine

¹⁹ broj: 13/1-33-1213-2/22 od 08.02.2022. godine

²⁰ broj: 13/1-33-1213-3/22 od 19.07.2022. godine

²¹ broj: 13/1-33-1213-4/22 od 25.07.2022. godine

²² broj: 13/1-33-1213-5/22 od 18.11.2022. godine

Lijekovi koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove na teret sredstava Zavoda su: interferon, radioaktivni jod, dinatrijum pamidronat, ibandronat/pamidronat, denosumab, eritropoetin/epoetin beta, oktreotid, mikofenolat mofetil, alteplaza, olanzapin, tocilizumab, ciklosporin, hormon rasta, adalimumab, etanercept, ranibizumab, aflibercept, piridostigmin bromide, d-penicilamin, sekukinumab; sildenafil, okrelizumab, enoksaparin-natrij, reviparin, riluzol, glukagon, dienogest, natrij polistiren sulfonat, natrij benzoat 10% sol za per os, anti Hbs imunoglobulin, tofacitinib, eltrombopag, favipiravir, anakinra, upadacitinib, brolocizumab, infliksimab, Botulinum toksin, Stiripentol, L- arginin solutio, L – arginin prah, Natrij benzoat solutio i.v., Natrij fenil butiracat, Triptorelin, Bortesomib inhibitor proteosoma, Talidomid, Zolendronska kiselina, Sirolimus i Tireotropin alfa. bevacizumab, eksemestan i siponimod

U cilju praćenja realizacije lijekova koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove, JZU UKC Tuzla je vršio redovno izvještavanje u skladu sa Konzilijarnim mišljenjima i izvještajima sa klinika u okviru JZU UKC Tuzla.

Ukupni rashodi za Program lijekova koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove u 2022. godini ostvareni su u iznosu od **2.284.919 KM** što je za **215.081 KM** odnosno **8,60% manje** u odnosu na planirane, a za **238.092 KM** ili **11,63% više** u odnosu na 2021.godinu, i čine 5,06% ukupnih rashoda za lijekove.

Prema izvještajima JZU UKC Tuzla u 2022. godini, 711 **osiguranih lice je primilo 3.179 terapija** lijekova koji se apliciraju u okviru i pod nadzorom bolničke zdravstvene zaštite.

Planirana sredstva za **Program lijekova za pedijatrijsku populaciju koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove** u 2022. godini iznosila su 200.000 KM. Odlukom o preraspodjeli sredstava¹⁶ izvršeno je usklađivanje planiranih rashoda za Ostale lijekove, odnosno, utvrđen raspored korištenja sredstava sa pozicije „Program lijekova za pedijatrijsku populaciju koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove“ na poziciju „Specijalna hrana“ čime su planirana sredstva za 2022.godinu umanjena i iznosila su 150.000 KM.

Ministarstvo zdravstva TK je Odlukom²³ odobrilo Program lijekova za pedijatrijsku populaciju koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove, a Odlukom²⁴ odobrilo Operativne programe i doktrinarnu pristupe za svaki pojedinačni lijek.

U skladu sa tačkom 2. Odluke²⁴, Operativni programi i doktrinarni pristupi, u skladu sa zdravstvenim potrebama i brojem osiguranih lica, mogu se realizovati u većem obimu i vrijednosti od obima i vrijednosti planiranih u svakom od operativnih programa za navedene lijekove, s tim da ukupna vrijednost ne može biti veća od vrijednosti utvrđene tačkom II Odluke²³.

Odlukom o izmjeni Odluke²⁵, Programu lijekova za pedijatrijsku populaciju je dodato šest lijekova.

Lijekovi za pedijatrijsku populaciju koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove na teret sredstava Zavoda su: tetrakosaktid heksaacetat; dronaza alfa; tobramicin; hidrokiskobalamin; L-metionin; L-karnitin; hidrokortizon; kalcitriol; specijalna mješavina minokselina bez fenilalanina; hijaluronska kiselina; Clobazam; Klonazepam; Betain; Cink sulfat; Fludrocortisone i Vigabatrin.

Ukupni rashodi za Program lijekova za pedijatrijsku populaciju koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove u 2022. godini, ostvareni su u iznosu od **45.335 KM**.

Prema izvještajima JZU UKC Tuzla u 2022. godini 16 osiguranih lica primilo je 99 terapija lijekova za pedijatrijsku populaciju koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove.

²³ broj: 13/1-33-528/22 od 19.01.2022. godine

²⁴ broj: 13/1-33-528-1/22 od 24.01.2022. godine

²⁵ broj: 13/1-33-528-2/22 od 08.02.2022.godine

Rashodi za ampulirane lijekove u skladu sa posebnim operativnim programom u 2022. godini planirani su u iznosu od 144.000 KM za JZU domove zdravlja Čelić, Doboj Istok, Kladanj, Sapna i Teočak. Priznavanje nabavke ampuliranih lijekova navedenim JZU domovima zdravlja vršilo se u skladu sa Odlukom kojom se utvrđuje Lista ampuliranih lijekova koji se primjenjuju zdravstvenim ustanovama primarne zdravstvene zaštite na području Tuzlanskog kantona²⁶, donesenom od strane Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona.

Rashodi za ampulirane lijekove u 2022. godini ostvareni su u iznosu od **128.363 KM** što je za **10,86% manje** od planiranih i čine **0,28%** ukupnih rashoda za lijekove. Sredstva za program ampuliranih lijekova su doznačavana u skladu sa izvještajima domova zdravlja o nabavci ampuliranih lijekova koji su redovno dostavljani.

Zavod za javno zdravstvo TK je dostavio Program imunizacije i imunoprofilakse u Tuzlanskom kantonu za 2022. godinu²⁷. U izvještajnom periodu nije bilo realizacije navedenog programa.

Ministarstvo zdravstva TK dostavilo je Odluku o utvrđivanju postupka i načina realizacije dijela programa imunizacije i imunoprofilakse u Tuzlanskom kantonu za sezonu 2022/2023. godinu – Programa vakcinacije stanovništva protiv sezonske gripe, te vakcine i imunoprofilakse koje se odnose na antirabičnu vakcinu i antiviperini serum, na području Tuzlanskog kantona za sezonu 2022/2023. godine broj²⁸. Tačkom 6. iste definisano je da će sredstva za nabavku vakcina osigurati Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona.

Zavod za javno zdravstvo TK je²⁹ dostavio je okvirne cijene za vakcine protiv sezonske gripe, antirabične vakcine i antiviperinum serum za 2022. godinu.

U skladu sa navedenim dokumentima, Upravni odbor Zavoda donio je Odluku o izdvajanju sredstava za Program vakcina³⁰.

Planirana sredstva za **Program vakcina** u 2022. godini iznosila su 143.500 KM.

Rashodi za vakcine u 2022.godini iznosili su **117.771 KM**, što je za **17,93% manje** od planiranih i čine **0,26%** ukupnih rashoda za lijekove.

Ministarstvo zdravstva Tuzlanskog kantona je na prijedlog UKC-a Tuzla utvrdilo poseban Program Specijalne hrane za 2022.godinu³¹, koji sadrži vrste specijalne hrane koje se mogu sufinansirati iz sredstava Zavoda, broj lica i visinu sredstava za sufinansiranje pojedine vrste specijalne hrane i Doktrinarnu pristupe za korištenje specijalne hrane. Vrste specijalne dječije hrane koje se sufinansiraju iz sredstava Zavoda u 2022. godini su: specijalna mješavina aminokiselina bez fenilalanina, mliječna formula bez laktoze sa srednjelančanim trigliceridima, visokoenergetski pripravci za enteralnu ishranu, visokoenergetska mliječna formula za prijevremeno rođenu novorođenčad i djecu niske porođajne mase, hrana koja sadrži bezglutensko brašno, hipoalergena adaptirana mliječna formula, mliječna formula sa niskolančanim masnim kiselinama, visokoenergetske emulzije srednje lančanih triglicerida, specijalna dječija hrana za hronične plućne bolesnike, specijalni dodatak prehrani betain, specijalni dodatak prehrani L-CARNITIN, mliječne formule srednje lančanih triglicerida, specijalni dodatak prehrani Methionin, specijalna hipoproteinemijska formula i primjena specijalnih dodataka prehrani – MALTODEXTRIN.

Planirana sredstva za **Program Specijalne hrane** u 2022.godini iznosila su 144.000 KM.

Rashodi za specijalnu hranu u 2022. godini ostvareni su u iznosu od **183.157 KM**, što je za **27,19% više** od planiranih i čine **0,41%** ukupnih rashoda za lijekove. Program specijalne hrane se realizovao u skladu sa Doktrinarnim pristupom.

Odlukom o preraspodjeli sredstava¹⁶ izvršeno je usklađivanje planiranih rashoda za Ostale lijekove, odnosno, utvrđen raspored korištenja sredstava sa pozicije „Program lijekova za pedijatrijsku populaciju

²⁶ Odluka broj: 13/1-37-6653-1/16 od 07.03.2016. godine

²⁷ Akt broj: 06-133-4/22 od 11.02.2022.godine

²⁸ 13/1-33-9831-22 od 27.04.2022. godine

²⁹ akto broj: 6-133-11/22 od 23.05.2022. godine

³⁰ Odluka broj: 01-04-3-12-7/22 od 31.05.2022.godine

³¹ Broj: 13/1-33-1215/22 od 24.01.2022.godine, broj:13/1-33-1215-1/22 od 09.03.2022.godine i broj: 13/1-33-1215-2/22 od 14.03.2022.godine

koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove“ na poziciju „Specijalna hrana“ čime su obezbjeđena dodatna sredstva za Specijalnu hranu u iznosu od 50.000 KM.

Pravo na specijalnu hranu na osnovu podnesenih zahtjeva, u izvještajnom periodu osigurana lica ostvarivala su u kontinuitetu.

Prioritetnim programom lijekova koji se koriste u **terapiji bola** na području Tuzlanskog kantona³² (u daljem tekstu: Prioritetni program lijekova) utvrđeni su lijekovi koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona kao i operativni programi propisivanja navedenih lijekova.

Rashodi za **Program lijekova koji se koriste u terapiji bola** u 2022. godini ostvareni su u iznosu od **148.334 KM** što je za **1,11%** manje od planiranih i čine **0,33%** ukupnih rashoda za lijekove.

Od ukupnih rashoda za Program lijekova koji se koriste u terapiji bola u 2022. godini, 44.001 KM ili 29,66% odnosi se na lijekove koji se koriste u terapiji boli, a 104.333 KM ili 70,34% odnosi se na nutritivne preparate.

4. Farmaceutske usluge

Apotekarska djelatnost organizovana je kroz mrežu javnih i privatnih apotekarskih ustanova na području Tuzlanskog kantona.

Finansiranje farmaceutskih – apotekarskih usluga vršio se na osnovu broja pruženih usluga – realizovanih recepata distribucijom lijekova sa esencijalne liste, u skladu sa uspostavljenim ugovornim odnosima. Za 2022. godinu obračun naknade za farmaceutske usluge po receptu utvrđen je u iznosu od 1,50 KM (vrijednost sa PDV-om) po jedinici usluge³³.

Rashodi za finansiranje farmaceutskih usluga u 2022. godini realizovani su u iznosu od **4.409.998,50 KM**, a odnose se na realizaciju recepata za lijekove sa Liste lijekova i lijekove koji se koriste u terapiji bola.

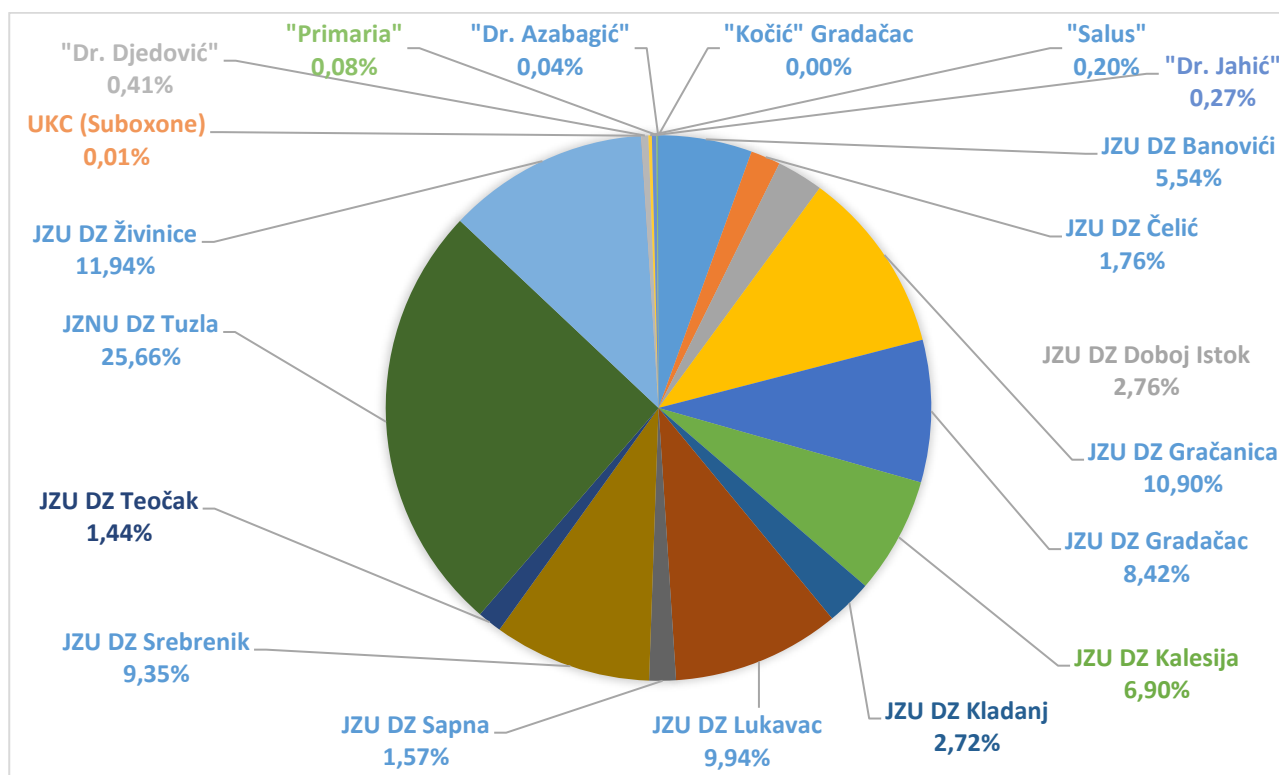
U ugovornim apotekama je u 2022. godini realizovano **2.937.014** recepata za lijekove sa Liste lijekova i **2.985³⁴** recepata za terapiju bola. Najveći broj realizovanih recepata za lijekove sa Liste lijekova odnosi se na JZNU DZ Tuzla, u kojem je propisano **753.914** recepata, što je **25,66%** ukupno propisanih recepata za lijekove sa Liste lijekova na području Tuzlanskog kantona, što ilustruju sljedeći podaci:

Grafikon 4. Realizacija recepata za lijekove sa Liste lijekova po opštinama/gradovima – JZU/JZNU DZ, ugovornim privatnim timovima porodične medicine i JZU UKC Tuzla (lijek Suboxone)

³² Akt broj: 13/1-33-530/22 od 24.01.2022. godine i broj: 13/1-33-530-1/22 od 08.02.2022. godine

³³ Odluka broj: 05-04-3-1-20-8/21- SF/JH od 01.12.2021.godine

³⁴ Navedeni recepti obuhvataju i dio nutritivnih preparata u novoj bazi, koji su kroz IZIS realizovani za period avgust-decembar 2022.godine

5. Poduzete mjere

- Zavod je u 2022.godini provodio redovnu kontrolu ispravnosti faktura i recepata kao i evidencije o propisanim i izdatim lijekovima, te je pregled potrošnje lijekova po ovlaštenim ljekarima na mjesečnoj osnovi dostavljao ugovornim zdravstvenim ustanovama čiji su ljekari ovlašteni za propisivanje lijekova, Zavodu za javno zdravstvo TK i Ministarstvu zdravstva TK.
- Na osnovu člana 32. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade lijekova u FBiH, načinu stavljanja i skidanja lijekova sa listi lijekova, obavezama ministarstva zdravstva, zavoda zdravstvenog osiguranja, te proizvođača i promotivnika lijekova uvrštenih na liste lijekova, kao i korištenje lijekova³⁵ i člana 12. Statuta Zavoda, donesena je Odluka o imenovanju Komisije za kontrolu i praćenje propisivanja lijekova na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona.
- U izvještajnom periodu započeta je implementacija e-recepta, izvršena je edukacija izabranih doktora i ugovornih apoteka, te se krenulo sa realizacijom recepata kroz novi sistem. Prvi efekti mogućnosti praćenja propisivanja i izdavanja lijekova u stvarnom vremenu očekuju se u posljednjem kvartalu 2022.godine, dok se puni efekti mogu očekivati u 2023. godini. Međutim, već u mjesecu septembru 2022.godine osjetan je uticaj uvođenja e-recepta, s tim da, kako je i očekivano nije došlo do rasta potrošnje lijekova, ali se povećao broj realizovanih recepata, što ukazuje na činjenicu da osigurana lica nesmetano ostvaruju svoja prava na mjesečnom nivou, bez bespotrebnog gomilanja zaliha lijekova, koje je bilo moguće zbog prakse ljekara da na jednom receptu propisuju višemjesečne doze lijekova (kao maksimalne doze). Ograničenje vremenske dostatnosti terapije omogućava da osigurana lica imaju dovoljne mjesečne količine propisanih lijekova u skladu sa preporučenim doziranjem.
- Cilj uvođenja e-recepta je bio da se stari način propisivanja lijekova putem recepata, zamijeni modernim, elektronskim pristupom propisivanja, izdavanja i kontrole propisivanja lijekova. Osigurana lica će uvođenjem e-recepta osjetiti velike benefite, polazeći od činjenice da neće morati ići ljekarima po redovnu terapiju, već će se redovne terapije propisivati na e-receptu, e-recepti postaju vidljivi, momentom propisivanja, svim ugovornim apotekama, a pacijenti mogu iste realizovati u bilo kojoj ugovornoj apoteci po vlastitom izboru.

³⁵ "Službene novine FBiH" broj: 45/13 i 7/19

- Komisija je u izvještajnom periodu vršila preventivne nadzore u JZU domovima zdravlja Banovići, Doboj Istok, Gradačac, Kalesija, Kladanj, Srebrenik i Tuzla, kojim je bilo obuhvaćeno 76 ljekara.
Preventivni nadzori su obuhvatili:
 - edukaciju ljekara pri promjeni doktrina za propisivanje lijekova sa Liste lijekova,
 - edukacije novih ljekara za propisivanje lijekova sa Liste lijekova i
 - nadzor nad radom timova ljekara kod kojih su utvrđene nepravilnosti nakon izvršenih kontrola.
- Komisija je u **29** posjeta ugovornim zdravstvenim ustanovama izvršila kontrolu propisivanja kod **55 ovlaštenih ljekara**, tačnije **7.152 zdravstvena kartona** osiguranih lica.
U toku izvještajnog perioda izvršeno je umanjenje sredstava za **14** ugovornih zdravstvenih ustanova na ime neopravdanog propisivanja lijekova a po izvještajima Komisije, pri čemu je pregledano ukupno **56.819 recepata**, od čega je **2.033** pregledanih recepata odnosno **3,58%** neopravdano propisano u iznosu **45.792 KM**.
- Kontrolom izdatih recepata, neposrednim uvidom u kartone osiguranih lica uočene su brojne nepravilnosti koje su u suprotnosti sa važećim propisima o propisivanju lijekova sa Pozitivne liste lijekova Tuzlanskog kantona, a odnose se na:
 - nepravilno i nečitko vođenje medicinske dokumentacije (nema evidencije o posjeti izabranom ljekaru niti nalaza sa preporučenom terapijom, recepti se propisuju bez označenog dana propisivanja, broja izdatih pakovanja, trajanja terapije...);
 - ordiniranu terapiju koja nije evidentirana u zdravstvenom kartonu pacijenata, iako je ista realizovana što se vidi iz Baze podataka realizovanih recepata ZZO TK;
 - propisivanje lijekova u količini većoj od maksimalne doze;
 - propisivanje lijekova osiguranicima za vremenski period duži od mjesec dana na pojedinačnom receptu;
 - propisivanje lijekova kao lijekova prvog izbora iako po doktrinarnim pristupima Pozitivne liste lijekova TK to ne mogu biti;
 - propisivanje lijekova nepoštujući kriterije odnosno doktrinarne pristupe Pozitivne liste TK;
 - propisivanje lijekova sa Pozitivne liste lijekova TK na neodgovarajuće dijagnoze;
 - propisivanje terapije bez odgovarajuće medicinske dokumentacije, fizikalnog nalaza, te upisivanje kriterija Pozitivne liste lijekova TK za pojedine lijekove bez ijednog dokaza u zdravstvenom kartonu o istom;
 - propisivanje antibiotika bez pregleda, bez antibiograma, na osnovu telefonskog poziva;
 - propisivanje srednje jakih i jakih analgetika kao hronična terapija;
 - propisivanje reumatološke i inhalatorne terapije bez redovnih kontrolnih nalaza denzitometrije i spirometrije.
- Komisija je sačinila i prijedlog mjera za poboljšanje propisivačke prakse i to:
 - da svaka od ugovornih zdravstvenih ustanova formira interne komisije koje bi vršile kontrolu propisivanja lijekova i primjene doktrinarnih pristupa navedenih u važećoj Listi lijekova Tuzlanskog kantona, te davale preporuke za poboljšanje propisivačke prakse;
 - da ovlašteni ljekari propisuju maksimalnu mjesečnu dozu na jedan recept, vodeći računa o broju tableta u jednom pakovanju kao i eventualnom višku tableta (broj tableta u pakovanju veći od mjesečno potrebne doze) prilikom narednog propisivanja lijeka. Također, da ovlašteni ljekari u skladu sa dobrom propisivačkom praksom, hroničnim pacijentima propisuju samo pakovanja sa većim brojem tableta, koja su ekonomski povoljnija;
 - da se recept za lijekove sa Liste lijekova popunjava u skladu sa Uputstvom o načinu upisivanja podataka u obrazac recepta broj: 13/1-37-015982-1/14 od 07.07.2014. godine i Pravilnikom o uslovima za propisivanje i izdavanje lijekova u prometu na malo („Službene novine FBiH“ broj: 42/11, 64/11 i 82/11), a naročito u dijelu „redni broj lijeka sa Liste lijekova“ i „naziv, oblik, jačina, pakovanje i količina lijeka i način upotrebe“ a kako bi se eliminisale greške koje mogu da se jave prilikom izdavanja lijeka u ugovornoj apoteci;

- da se i u narednom periodu nastavi i dalje kontrola propisivanja lijekova kod ovlaštenih ljekara kao i iniciranja od strane specijalista sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite;
 - da se medicinska dokumentacija vodi, u skladu sa Zakonom o evidencijama u oblasti zdravstva ("Službene novine Federacije BiH", broj 37/12), odnosno da se u zdravstveni karton evidentira klinički nalaz, decidna dijagnoza (bilo radna ili konačna), kao i odgovarajuća šifra bolesti po zadnjoj Međunarodnoj klasifikaciji bolesti, povreda i uzroka smrti –deseta revizija;
 - da se propisuju lijekovi koji su farmakoekonomski opravdani (Racionalna upotreba lijekova podrazumijeva da pacijent primi odgovarajući lijek prema njegovim kliničkim potrebama, u dozi koja je usklađena sa njegovim individualnim potrebama, dovoljno dugo i da pacijent i društvo zato plate što je moguće nižu cijenu (WHO1985);
 - da ovlaštene ljekari za indiciranje sekundarnog i tercijarnog nivoa postupaju po uputstvu Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona u vezi preporuke isključivo po generičkim nazivima lijeka;
 - da se ugovorne apoteke upozore na obaveznu izdavanje lijeka koji je napisan na receptu odnosno da nije dozvoljeno da vrše zamjenu lijeka u okviru iste generičke grupe.
- U kontinuitetu je vršena kontrola propisivanja i potrošnje lijeka Suboxone LVA koji se koristi za liječenje bolesti ovisnosti. Doktrinarnim pristupom za navedeni lijek je predviđeno da liječenje traje 36 mjeseci, od toga 24 mjeseca na 8 mg, 6 mjeseci na 6 mg i 6 mjeseci na 4 mg. Produženje liječenja može trajati još godinu dana na 2 mg odlukom Konzilija Klinike za psihijatriju.

6. Zaključci

- Ukupni rashodi za **program lijekova** u 2022. godini ostvareni su u iznosu od **45.159.923 KM**, što je za **856.577 KM** ili za **1,86% manje** u odnosu na planirane, a za **3,29% više** u odnosu na 2021. godinu
- Rashodi za lijekove **sa Liste lijekova** u 2022. godini ostvareni su u iznosu od **42.252.043 KM**, što je za **482.957 KM** ili **1,13% manje** u odnosu na planirane, a za **999.481 KM** ili **2,42% više** u odnosu na 2021. godinu i čine **93,56%** ukupnih rashoda za lijekove.
- Rashodi za **lijekove sa Liste lijekova koji se 100% finansiraju** na teret sredstava Zavoda 2022. godini ostvareni su u iznosu od **41.784.214 KM** i čine **98,89%** rashoda za lijekove sa Liste lijekova.
- Rashodi za **lijekove sa Liste lijekova sa učešćem osiguranih lica** u 2022. godini ostvareni su u iznosu od **467.829 KM** i čine **1,11%** rashoda za lijekove sa Liste lijekova.
- Rashodi za **Ostale lijekove** u 2022. godini ostvareni su u iznosu od **2.907.879 KM** što je za **373.621 KM** ili **11,39% manje** u odnosu na planirane, a za **432.687 KM** ili **17,81% više** u odnosu na 2021. godinu i čine **6,44%** ukupnih rashoda za lijekove.
- Rashodi za finansiranje farmaceutskih usluga u 2022. godini realizovani su u iznosu od **4.409.998,50 KM**, a odnose se na realizaciju recepata za lijekove sa Liste lijekova i lijekove koji se koriste u terapiji bola.
- Na web stranici Zavoda (www.zzotk.ba) javnosti su dostupni ažurni podaci o:
 - Pozitivnoj listi lijekova Tuzlanskog kantona,
 - Programu lijekova koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove i Operativni programi i doktrinarni pristupi za svaki pojedinačni lijek,
 - Programu lijekova za pedijatrijsku populaciju koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove i Operativni programe i doktrinarne pristupe za svaki pojedinačni lijek,
 - Programu Specijalne hrane koji sadrži vrste specijalne hrane koje se mogu sufinansirati iz sredstava Zavoda i Doktrinarni pristup,
 - Prioritetnom programu lijekova koji se koriste u terapiji bola na području Tuzlanskog kantona,
 - Pregled ugovornih apoteka kao i ljekara ovlaštenih za propisivanje lijekova sa Pozitivne liste lijekova Tuzlanskog kantona i pregled ovlaštenih ljekara sa šiframa za indiciranje i
 - Izvještaji o izvršenju Programa lijekova.

Broj: 01-11-1-441-4-2/22
Tuzla, 27.02.2023.godine

DIREKTOR

Dr.sc. Denis Husić, dipl.pravnik

7. Zakonski propisi

U redovnim aktivnostima Zavoda u izvještajnom periodu korišteni su zakonski propisi i podzakonski akti iz oblasti zdravstvenog osiguranja, zdravstvene zaštite, budžetskog i finansijskog poslovanja i to:

1. Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine F BiH" broj: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11, 36/18 i 61/22)
2. Zakon o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine F BiH" broj: 46/10 i 75/13)
3. Zakon o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH" broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22)
4. Zakon o lijekovima ("Službene novine F BiH", broj: 109/12)
5. Zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH" broj: 58/08)
6. Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("Službene novine F BiH" broj: 40/10)
7. Zakon o apotekarskoj djelatnosti ("Službene novine F BiH" broj: 40/10)
8. Zakon o upravnom postupku ("Službene novine F BiH" broj: 2/98 i 48/99)
9. Pravilnik o uslovima za propisivanje i izdavanje lijekova u prometu na malo („Službene novine F BiH“ broj: 42/11, 64/11 i 82/11)
10. Pravilnik o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u F BiH, načinu stavljanja i skidanja lijekova sa listi lijekova, obavezama ministarstava zdravstva, zavoda zdravstvenog osiguranja, te proizvođača i prometnika lijekova uvrštenih na liste lijekova, kao i korištenje lijekova ("Službene novine F BiH" broj: 45/13 i 7/19)
11. Uredba o lijekovima koji se finansiraju iz obaveznog osiguranja („Službene novine TK“ broj: 10/22)
12. Finansijski plan Zavoda zdravstvenog osiguranja TK za 2022. godinu („Službene novine TK“ broj: 23/21, 1/22 i 16/22)
13. Odluku o listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja F BiH („Službene novine FBiH“ broj: 33/19)
14. Odluka o Listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona („Službene novine TK“ broj: 6/19, 56/19 i 98/19)
15. Odluka o Pozitivnoj listi lijekova Tuzlanskog kantona („Službene novine TK“ broj: 14/19, 1/20, 3/20, 11/20, 12/20, 13/20, 2/21, 10/21, 13/21 i 18/21)
16. Odluka o Pozitivnoj listi lijekova Tuzlanskog kantona („Službene novine TK“ broj: 11/22 i 18/22)

PRILOZI

Rashodi za Program lijekova

Iznosi u KM

Redni broj	Ekonomski kod	O P I S	2021	2022		Indeks		Struktura %		
			Ostvareno	Plan	Ostvareno	5/3	5/4	3	4	5
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	613 421 6	Lijekovi sa Liste lijekova	41.252.562	42.735.000	42.252.043	102,42	98,87	94,35	92,87	93,56
2.	613 421 9	Ostali lijekovi	2.468.192	3.281.500	2.907.879	117,81	88,61	5,65	7,13	6,44
UKUPNO			43.720.754	46.016.500	45.159.923	103,29	98,14	100	100	100

Rashodi za Program lijekova

Iznosi u KM

Redni broj	Ekonomski kod	Lijekovi	2021	2022		Indeks		Struktura %		
			Ostvareno	Plan	Ostvareno	5/3	5/4	3	4	5
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	613 421 6	Lijekovi sa Liste lijekova	41.252.562	42.735.000	42.252.043	102,42	98,87	94,35	92,87	93,56
2.	613 421 9	Ostali lijekovi	2.468.192	3.281.500	2.907.879	117,81	88,61	5,65	7,13	6,44
2.1.	613 421 91	Lijekovi koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove	2.046.827	2.500.000	2.284.919	111,63	91,40	4,68	5,43	5,06
2.2.	613 421 98	Program lijekova za pedijatrijsku populaciju koji se apliciraju u okviru ili pod nadzorom bolničke zdravstvene ustanove	15.519	200.000	45.335	292,12	22,67	0,04	0,43	0,10
2.3.	613 421 92	Ampulirani lijekovi	125.554	144.000	128.363	102,24	89,14	0,29	0,31	0,28
2.4.	613 421 95	Vakcine	102.876	143.500	117.771	114,48	82,07	0,24	0,31	0,26
2.5.	613 421 94	Specijalna hrana	114.031	144.000	183.157	160,62	127,19	0,26	0,31	0,41
2.6.	613 421 96	Program lijekova koji se koristi u terapiji bola	63.384	150.000	148.334	234,02	98,89	0,14	0,33	0,33
UKUPNO			43.720.754	46.016.500	45.159.923	103,29	98,14	100	100	100

Rashodi za Program lijekova sa Liste lijekova po ATC klasifikaciji

Iznosi u KM

Redni broj	Šifra ATC	Naziv grupe lijekova	2022			Struktura %	
			Broj recepata	Ukupno	Na teret Zavoda	3	5
0	1	2	3	4	5	6	7
1	A02	LIJEKOVI ZA BOLESTI KOJE SU IZAZVANE POREMEĆAJEM ACIDITETA	21.703	144.597	144.597	0,74	0,34
2	A03	LIJEKOVI KOJI REGULIŠU GASTROINTESTINALNE POREMEĆAJE	3.223	21.798	21.798	0,11	0,05
3	A05	ANTIINVEKTIVI I ANTISEPTICI	90	4.331	4.331	0,00	0,01
4	A06	LAKSATIVI	374	4.274	4.274	0,01	0,01
5	A07	ANTIDIJAROICI I INTESTINALNI/ANTIINFektivNI LIJEKOVI	14.330	713.842	713.842	0,49	1,69
6	A09	DIGESTIVI, UKLJUČUJUĆI ENZIME	597	40.729	40.729	0,02	0,10
7	A10	ANTIHIPERGLIKEMICI (LIJEKOVI ZA LIJEČENJE DIJABETESA)	417.556	11.665.675	11.665.675	14,22	27,61
8	A11	VITAMINI	691	27.405	23.049	0,02	0,05
9	A12	MINERALI	3.733	18.416	18.416	0,13	0,04
10	B01	ANTITROMBOTIČKA SREDSTVA (ANTIKOAGULANSI)	21.039	1.367.117	477.122	0,72	1,13
11	B03	ANTIANEMICI (LIJEKOVI ZA LIJEČENJE ANEMIJE)	25.841	285.812	285.812	0,88	0,68
12	C01	TERAPIJA BOLESTI SRCA	81.226	902.866	902.866	2,77	2,14
13	C02	ANTIHIPERTENZIVI	45.576	270.365	270.365	1,55	0,64
14	C03	DIURETICI	103.517	508.184	508.184	3,52	1,20
15	C07	BLOKATORI BETA-ADRENERGIČKIH RECEPTORA	311.589	2.466.968	2.466.968	10,61	5,84
16	C08	BLOKATORI KALCIJUMSKIH KANALA	250.702	1.651.452	1.651.452	8,54	3,91
17	C09	LIJEKOVI KOJI DJELUJU NA RENIN-ANGIOTENZIN SISTEM	694.466	8.517.617	8.395.178	23,65	19,87
18	C10	SREDSTVA KOJA SMANJUJU LIPIDE U SERUMU (HIPOLIPEMICI)	519	3.886	3.886	0,02	0,01
19	D06	ANTIBIOTICI I HEMIOTERAPEUTICI ZA DERMATOLOŠKU PRIMJENU	1.607	16.567	16.567	0,05	0,04
20	D07	KORTIKOSTEROIDI, DERMATOLOŠKI PREPARATI	15.511	128.632	128.632	0,53	0,30
21	G01	GINEKOLOŠKI ANTIINFektivNI I ANTISEPTICI	642	2.722	2.722	0,02	0,01
22	G02	OSTALI GINEKOLOŠKI LIJEKOVI	3	11	11	0,00	0,00
23	G03	POLNI HORMONI I MODULATORI GENITALNOG SISTEMA	7.801	294.369	294.369	0,27	0,70
24	G04	UROLOŠKI LIJEKOVI	53.879	450.897	450.897	1,83	1,07
25	H01	HORMONI HIPOFIZE I HIPOTALAMUSA I ANALOZI	284	45.808	45.808	0,01	0,11
26	H02	KORTIKOSTEROIDI ZA SISTEMSKU PRIMJENU	4.981	35.374	35.374	0,17	0,08
27	H03	LIJEKOVI ZA LIJEČENJE BOLESTI TIREOIDEJE (ŠTITNE ŽLIJEZDE)	33.739	171.753	171.753	1,15	0,41
28	J01	ANTIBAKTERIJSKI LIJEKOVI ZA SISTEMSKU PRIMJENU	110.826	1.082.239	1.070.443	3,77	2,53
29	J02	ANTIMIKOTICI ZA SISTEMSKU PRIMJENU	734	17.136	17.136	0,02	0,04
30	J05	ANTIVIRUSNI LIJEKOVI ZA SISTEMSKU PRIMJENU	1.491	45.207	45.207	0,05	0,11
31	L04	IMUNOSUPRESIVI	5.573	377.529	377.529	0,19	0,89
32	M01	ANTIINFLAMATORNI I ANTIREUMATSKI LIJEKOVI	74.846	532.115	532.115	2,55	1,26
33	M04	LIJEKOVI ZA LIJEČENJE GIHTA	2.585	21.080	21.080	0,09	0,05
34	M05	LIJEKOVI ZA LIJEČENJE OBOLJENJA KOSTIJU	16.800	279.307	279.307	0,57	0,66
35	N02	ANALGETICI	18.401	264.028	264.044	0,63	0,62
36	N03	ANTIPILEPTICI	47.661	1.169.851	1.169.851	1,62	2,77
37	N04	ANTIPARKINSONICI	12.756	355.165	332.461	0,43	0,79
38	N05	PSIHOLEPTICI	124.566	1.932.767	1.932.079	4,24	4,57
39	N06	PSIHOANALEPTICI	218.907	2.879.144	2.879.144	7,45	6,81
40	N07	OSTALI LIJEKOVI KOJI DJELUJU NA NERVNI SISTEM	4.171	89.998	89.998	0,14	0,21
41	R01	NAZALNI PREPARATI (LIJEKOVI ZA LIJEČENJE BOLESTI SLUZNICE NOSA)	1.611	47.647	23.833	0,05	0,06
42	R03	LIJEKOVI ZA LIJEČENJE OPSTRUKTIVNIH PLUĆNIH BOLESTI	136.821	4.158.724	4.158.724	4,66	9,84
43	R05	LIJEKOVI ZA LIJEČENJE KAŠLJA I PREHLADE	2.191	13.936	13.936	0,07	0,03
44	R06	ANTIHIISTAMINICI ZA SISTEMSKU PRIMJENU	3.537	16.879	16.879	0,12	0,04
45	S01	LIJEKOVI ZA LIJEČENJE BOLESTI OKA	38.389	325.179	284.254	1,31	0,67
korekcija			-71	-654	-654	0,00	0,00
UKUPNO			2.937.014	43.368.745	42.252.043	100,00	100,00

Uporedni pregled rashoda za Program lijekova sa Liste lijekova po ATC klasifikaciji za 2021. i 2022. godinu

Iznosi u KM

Redni broj	Šifra ATC	Naziv grupe lijekova	2021			2022			Indeks		
			Broj recepata	Vrijednost		Broj recepata	Vrijednost		6/3	7/4	8/5
				Ukupno	Na teret Zavoda		Ukupno	Na teret Zavoda			
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	A02	LJIEKOVI ZA BOLESTI KOJE SU IZAZVANE POREMEĆAJEM ACIDITETA	18.883	128.381	128.381	21.703	144.597	144.597	114,93	112,63	112,63
2	A03	LJIEKOVI KOJI REGULIŠU GASTROINTESTINALNE POREMEĆAJE	2.951	21.928	21.928	3.223	21.798	21.798	109,22	99,41	99,41
3	A05	ANTIINVEKTIVI I ANTISEPTICI				90	4.331	4.331	0,00	0,00	0,00
4	A06	LAKSATIVI	258	3.020	3.020	374	4.274	4.274	144,96	141,54	141,54
5	A07	ANTIDIJAROICI I INTESTINALNI/ANTIINFJEKTIVNI LJIEKOVI	14.469	707.801	707.801	14.330	713.842	713.842	99,04	100,85	100,85
6	A09	DIGESTIVI, UKLJUČUJUĆI ENZIME	534	37.399	37.399	597	40.729	40.729	111,80	108,90	108,90
7	A10	ANTIHIPERGLIKEMICI (LJIEKOVI ZA LIJEČENJE DIJABETESA)	389.239	10.989.583	10.989.583	417.556	11.665.675	11.665.675	107,27	106,15	106,15
8	A11	VITAMINI	456	18.016	8.996	691	27.405	23.049	151,54	152,11	256,22
9	A12	MINERALI	2.674	13.963	13.963	3.733	18.416	18.416	139,60	131,89	131,89
10	B01	ANTITROMBOTIČKA SREDSTVA (ANTIKOAGULANSI)	19.012	1.429.822	453.398	21.039	1.367.117	477.122	110,66	95,61	105,23
11	B03	ANTIANEMICI (LJIEKOVI ZA LIJEČENJE ANEMIJE)	22.496	266.926	266.926	25.841	285.812	285.812	114,87	107,08	107,08
12	C01	TERAPIJA BOLESTI SRCA	78.297	894.903	894.903	81.226	902.866	902.866	103,74	100,89	100,89
13	C02	ANTIHIPERTENZIVI	43.389	273.845	273.845	45.576	270.365	270.365	105,04	98,73	98,73
14	C03	DIURETICI	81.657	449.733	449.733	103.517	508.184	508.184	126,77	113,00	113,00
15	C07	BLOKATORI BETA-ADRENERGIČKIH RECEPTORA	280.259	2.424.316	2.424.316	311.589	2.466.968	2.466.968	111,18	101,76	101,76
16	C08	BLOKATORI KALCIJUMSKIH KANALA	221.641	1.598.622	1.598.622	250.702	1.651.452	1.651.452	113,11	103,30	103,30
17	C09	LJIEKOVI KOJI DJELUJU NA RENIN-ANGIOTENZIN SISTEM	646.282	8.556.975	8.417.027	694.466	8.517.617	8.395.178	107,46	99,54	99,74
18	C10	SREDSTVA KOJA SMANJUJU LIPIDE U SERUMU (HIPOLIPEMICI)	410	3.863	3.863	519	3.886	3.886	126,59	100,58	100,58
19	D06	ANTIBIOTICI I HEMIOTERAPEUTICI ZA DERMATOLOŠKU PRIMJENU	1.509	16.242	16.242	1.607	16.567	16.567	106,49	102,00	102,00
20	D07	KORTIKOSTEROIDI, DERMATOLOŠKI PREPARATI	14.279	123.866	123.866	15.511	128.632	128.632	108,63	103,85	103,85
21	G01	GINEKOLOŠKI ANTIINFJEKTIVI I ANTISEPTICI	552	2.360	2.360	642	2.722	2.722	116,30	115,30	115,30
22	G02	OSTALI GINEKOLOŠKI LJIEKOVI	19	72	72	3	11	11	15,79	15,79	15,79
23	G03	POLNI HORMONI I MODULATORI GENITALNOG SISTEMA	7.357	278.701	278.701	7.801	294.369	294.369	106,04	105,62	105,62
24	G04	UROLOŠKI LJIEKOVI	52.275	459.831	459.831	53.879	450.897	450.897	103,07	98,06	98,06
25	H01	HORMONI HIPOFIZE I HIPOTALAMUSA I ANALOZI	307	49.422	49.422	284	45.808	45.808	92,51	92,69	92,69
26	H02	KORTIKOSTEROIDI ZA SISTEMSKU PRIMJENU	4.941	35.731	35.731	4.981	35.374	35.374	100,81	99,00	99,00
27	H03	LJIEKOVI ZA LIJEČENJE BOLESTI TIREOIDEJE (ŠTITNE ŽLIJEZDE)	31.400	161.608	161.608	33.739	171.753	171.753	107,45	106,28	106,28
28	J01	ANTIBAKTERIJSKI LJIEKOVI ZA SISTEMSKU PRIMJENU	97.869	973.271	925.623	110.826	1.082.239	1.070.443	113,24	111,20	115,65
29	J02	ANTIMIKOTICI ZA SISTEMSKU PRIMJENU	569	12.233	12.233	734	17.136	17.136	129,00	140,08	140,08
30	J05	ANTIVIRUSNI LJIEKOVI ZA SISTEMSKU PRIMJENU	1.266	37.918	37.918	1.491	45.207	45.207	117,77	119,22	119,22
31	L04	IMUNOSUPRESIVI	5.544	400.447	400.447	5.573	377.529	377.529	100,52	94,28	94,28
32	M01	ANTIINFLAMATORNI I ANTIREUMATSKI LJIEKOVI	65.637	485.471	485.471	74.846	532.115	532.115	114,03	109,61	109,61
33	M04	LJIEKOVI ZA LIJEČENJE GIHTA	2.238	18.290	18.290	2.585	21.080	21.080	115,50	115,25	115,25
34	M05	LJIEKOVI ZA LIJEČENJE OBOLJENJA KOSTIJU	16.330	275.053	275.053	16.800	279.307	279.307	102,88	101,55	101,55
35	N02	ANALGETICI	18.188	287.209	287.209	18.401	264.028	264.044	101,17	91,93	91,93
36	N03	ANTIEPILEPTICI	47.590	1.174.663	1.174.663	47.661	1.169.851	1.169.851	100,15	99,59	99,59
37	N04	ANTIPARKINSONICI	12.254	338.629	320.979	12.756	355.165	332.461	104,10	104,88	103,58
38	N05	PSIHOLEPTICI	117.304	1.928.952	1.927.754	124.566	1.932.767	1.932.079	106,19	100,20	100,22
39	N06	PSIHOANALEPTICI	198.122	2.827.052	2.827.052	218.907	2.879.144	2.879.144	110,49	101,84	101,84
40	N07	OSTALI LJIEKOVI KOJI DJELUJU NA NERVENI SISTEM	2.491	73.390	73.390	4.171	89.998	89.998	167,44	122,63	122,63
41	R01	NAZALNI PREPARATI (LJIEKOVI ZA LIJEČENJE BOLESTI SLUZNICE NOSA)	1.103	32.665	16.323	1.611	47.647	23.833	146,06	145,87	146,01
42	R03	LJIEKOVI ZA LIJEČENJE OPSTRUKTIVNIH PLUĆNIH BOLESTI	136.910	4.288.496	4.288.496	136.821	4.158.724	4.158.724	99,93	96,97	96,97
43	R05	LJIEKOVI ZA LIJEČENJE KAŠLJA I PREHLADE	1.594	10.525	10.525	2.191	13.936	13.936	137,45	132,40	132,40
44	R06	ANTIHIISTAMINICI ZA SISTEMSKU PRIMJENU	3.845	18.800	18.800	3.537	16.879	16.879	91,99	89,78	89,78
45	S01	LJIEKOVI ZA LIJEČENJE BOLESTI OKA	36.821	361.492	330.799	38.389	325.179	284.254	104,26	89,95	85,93
UKUPNO			2.701.221	42.491.487	41.252.562	2.937.085	43.369.398	42.252.697	108,73	102,07	102,42
korekcija						-71	-654	-654			
UKUPNO			2.701.221	42.491.487	41.252.562	2.937.014	43.368.745	42.252.043	108,73	102,06	102,42

Rashodi za Program farmaceutskih usluga

Iznosi u KM

Red . br.	Naziv i sjedište apoteke		2022			Struktura		
			Broj obrađenih recepata	Vrijednost lijekova		%		
				ukupno	na teret Zavoda	2	3	4
0	1	2	3	4	5	6	7	
	Javne zdravstvene ustanove		512.478	7.127.920	6.970.701	17,45	16,44	16,50
1	Gradske apoteke	GRAČANICA	145.018	1.766.897	1.740.700	4,94	4,07	4,12
2	Gradska apoteka	GRADAČAC	46.708	614.458	598.425	1,59	1,42	1,42
3	Gradske apoteke	SREBRENİK	90.469	1.213.845	1.188.204	3,08	2,80	2,81
4	Gradske apoteke	TUZLA	230.283	3.532.721	3.443.372	7,84	8,15	8,15
	Privatne zdravstvene ustanove		2.129.258	31.926.088	31.082.726	72,50	73,62	73,57
1	PZU Apoteka MEDEX-PHARM	BANOVIĆI	330.586	4.581.821	4.474.835	11,26	10,56	10,59
2	PZU Apoteka ROSE PHARM	BANOVIĆI	23.007	334.812	324.832	0,78	0,77	0,77
3	PZU Apoteka KOFARM	DOBOJ ISTOK	57.497	787.944	781.042	1,96	1,82	1,85
4	PZU Apoteka LA VITA	GRAČANICA	65.078	816.452	812.371	2,22	1,88	1,92
5	PZU Apoteka FEHEMM	GRAČANICA	75.755	1.128.541	1.103.325	2,58	2,60	2,61
6	PZU Apoteka MEDIC LIFE	GRADAČAC	2.347	25.954	25.081	0,08	0,06	0,06
7	PZU Apoteka OS PHARM	KALESİJA	223.598	3.305.897	3.235.047	7,61	7,62	7,66
8	PZU Apoteka ADONIS	LUKAVAC	334.891	5.304.817	5.154.737	11,40	12,23	12,20
9	PZU Apoteka TIGRIS FARM	LUKAVAC	43.898	602.167	585.497	1,49	1,39	1,39
10	PZU Apoteka DURFARM	SAPNA	131.004	1.854.590	1.826.438	4,46	4,28	4,32
11	PZU Apoteka ALMA	TUZLA	19.916	287.343	272.468	0,68	0,66	0,64
12	PZU Apoteka EUROFARM EDAL	TUZLA	19.230	274.483	265.040	0,65	0,63	0,63
13	PZU Apoteka IBN SINA	TUZLA	622.206	9.993.519	9.659.442	21,18	23,04	22,86
14	PZU Apoteka PHARMACOM	TUZLA	46.191	668.523	642.621	1,57	1,54	1,52
15	PZU Apoteka HA-PHARM	TUZLA	11.737	177.826	173.538	0,40	0,41	0,41
16	PZU Apoteka BIOPHARM	ŽIVINICE	35.594	486.833	482.853	1,21	1,12	1,14
17	PZU Apoteka ĐULOVIĆ-PHARM	ŽIVINICE	44.933	673.976	657.431	1,53	1,55	1,56
18	PZU Apoteka MEDIFLOR	ŽIVINICE	41.790	620.590	606.127	1,42	1,43	1,43
	Privatne apoteke		295.349	4.315.390	4.199.270	10,06	9,95	9,94
1	Privatna apoteka HANI & EMILI	DOBOJ ISTOK	10.805	139.551	136.537	0,37	0,32	0,32
2	Privatna apoteka ARNIKA	GRAČANICA	46.653	647.069	634.982	1,59	1,49	1,50
3	Privatna apoteka LAMELE	GRAČANICA	4.387	53.536	52.699	0,15	0,12	0,12
4	Privatna apoteka MAHMUTOVAC	GRAČANICA	2.207	29.131	28.858	0,08	0,07	0,07
5	Privatna apoteka FLORIS	GRADAČAC	6.883	102.717	99.539	0,23	0,24	0,24
6	Privatna apoteka LINEA	GRADAČAC	20.700	301.949	288.980	0,70	0,70	0,68
7	Privatna apoteka ENAPHARM	GRADAČAC	14.954	248.092	241.562	0,51	0,57	0,57
8	Privatna apoteka DALIA	GRADAČAC	2.616	31.769	31.175	0,09	0,07	0,07
9	Privatna apoteka NOVA	GRADAČAC	3.078	44.742	44.375	0,10	0,10	0,11
10	Privatna apoteka MUŠKA VODA	KLADANJ	10.636	117.105	112.871	0,36	0,27	0,27
11	Privatna apoteka ALTEA	LUKAVAC	22.219	311.666	301.168	0,76	0,72	0,71
12	Privatna apoteka ELIF PHARM	LUKAVAC	3.960	57.174	55.915	0,13	0,13	0,13
13	Privatna apoteka MENTA	SREBRENİK	11.308	171.393	165.039	0,39	0,40	0,39
14	Privatna apoteka HOGIĆ	SREBRENİK	11.489	182.402	177.193	0,39	0,42	0,42
15	Privatna apoteka JASMINA	SREBRENİK	12.087	207.592	201.882	0,41	0,48	0,48
16	Privatna apoteka MEDLIFE	SREBRENİK	1.955	27.544	26.578	0,07	0,06	0,06
17	Privatna apoteka ALABAJČI	TUZLA	1.895	46.952	46.690	0,06	0,11	0,11
18	Privatna apoteka A-PHARM	TUZLA	4.932	64.957	63.655	0,17	0,15	0,15
19	Privatna apoteka AR-PHARM	TUZLA	163	1.890	1.890	0,01	0,00	0,00
20	Privatna apoteka LIJEK	TUZLA	10.850	168.230	160.461	0,37	0,39	0,38
21	Privatna apoteka STARI GRAD	TUZLA	2.872	40.899	37.781	0,10	0,09	0,09
22	Privatna apoteka SOLANA	TUZLA	10.055	152.312	146.932	0,34	0,35	0,35
23	Privatna apoteka AMICA	TUZLA	11.578	158.585	156.096	0,39	0,37	0,37
24	Privatna apoteka MUTAPČIĆ	SREBRENİK	3.213	53.192	51.681	0,11	0,12	0,12
25	Privatna apoteka VIVA-PHARM	TUZLA	2.300	37.966	36.031	0,08	0,09	0,09
26	Privatna apoteka BLINK	TUZLA	377	5.415	5.204	0,01	0,01	0,01
27	Privatna apoteka BLINK DUO	TUZLA	2.291	40.363	37.866	0,08	0,09	0,09
28	Privatna apoteka MEDICA	ŽIVINICE	13.153	196.225	192.805	0,45	0,45	0,46
29	Privatna apoteka HERBA	ŽIVINICE	17.513	265.109	261.212	0,60	0,61	0,62
30	Privatna apoteka BELA	ŽIVINICE	4.567	67.227	65.072	0,16	0,16	0,15
31	Privatna apoteka AS LIVADIĆ	BANOVIĆI	10.122	145.318	140.753	0,34	0,34	0,33
32	Privatna apoteka SLATINA	BAŠİGOVCI	2.716	40.717	40.102	0,09	0,09	0,09
33	Privatna apoteka NEOFARM	ŽIVINICE	10.815	156.598	155.687	0,37	0,36	0,37
	korekcija		-71	-654	-654	0,00	0,00	0,00
	UKUPNO		2.937.014	43.368.745	42.252.043	100,00	100,00	100,00

Potrošnja lijekova za period 01.01.-31.12.2022. godine

ATC	INN	Broj Pakovanja	Na teret ZZO TK
A02BA02	ranitidin	2	11
A02BC01	omeprazol	791	3.721
A02BC02	pantoprazol	25.494	139.116
A02BC03	lansoprazol	323	1.756
A03AA04	mebeverin	895	12.562
A03FA01	metoklopramid	3.488	9.236
A05AA02	ursodeoksiholna kiselina	163	4.331
A06AD11	laktuloza	421	4.274
A07AX03	nifuroksazid	4.390	23.574
A07EA06	budesonid	181	32.191
A07EC01	sulfasalazin	10.827	139.127
A07EC02	mesalazin	9.332	518.976
A09AA02	pankreatin	1.368	40.729
A10AB01	insulin, humani	1.109	56.115
A10AB04	inzulin lispro	2.703	171.253
A10AB05	inzulin aspart	6.995	501.201
A10AB06	inzulin glulizin	3.834	259.370
A10AC01	insulin, humani	2.760	139.656
A10AD01	inzulin (humani)	40.192	2.020.255
A10AD04	inzulin lispro	5.202	382.347
A10AD05	inzulin aspart	17.338	1.268.248
A10AE04	inzulin glargin	10.187	958.508
A10AE05	insulin detemir	3.212	355.865
A10AE06	insulin degludek	6.749	930.268
A10AE56	insulin degludek + liraglutid	336	75.647
A10BA02	metformin	343.773	1.705.866
A10BB01	glibenklamid	8.346	17.847
A10BB12	glimepirid	111.879	578.025
A10BD08	vildagliptin,metformin	17	304
A10BH01	sitagliptin	78	4.404
A10BH02	vildagliptin	446	11.217
A10BJ06	Semaglutid	224	35.930
A10BX07	liraglutidum	6.706	1.289.841
A10BX12	empagliflozin	1.286	104.087
A10BX14	dulaglutid	4.950	799.633
A11CC04	kalcitriol	756	23.049
A12AA04	kalcij-karbonat	5.486	17.007
A12BA01	kalij-hlorid	318	1.410
B01AA07	acenokumarol	546	2.020
B01AC04	klopidogrel	7.250	149.442
B01AC22	prasugrel	52	1.487
B01AF01	rivaroksaban	12.469	291.996

ATC	INN	Broj Pakovanja	Na teret ZZO TK
B01AF02	apiksaban	1.082	32.177
B03AA02	gvožđe (II)-fumarat	15.267	67.175
B03AB05	dekstriferon (gvožđe (III) hidroksid polimaltazon kompleks)	4.476	26.045
B03AB09	gvožđe (II)- proteinsukcinilat	20.738	121.317
B03AE10	gvožđe (II)-glukonat, mangan-glukonat, bakar-glukonat	7.947	51.656
B03BB01	folna kiselina	8.342	19.604
C01AA05	digoksin	3.070	3.531
C01BC03	propafenon	18.798	153.339
C01BD01	amiodaron	14.481	189.544
C01DA02	gliceril trinitrat	4.528	46.186
C01DA14	izosorbid mononitrat	25.334	104.887
C01EB15	trimetazidin	34.063	405.350
C02CA04	doksazosin	117.468	270.369
C03AA03	hidrohlorotiazid	1.449	3.397
C03CA01	furosemid	119.954	231.400
C03CA04	torasemid	26.393	72.850
C03DA01	spironolakton	52.600	187.873
C03DA04	eplerenon	79	2.858
C03EA01	hidrohlorotiazid, amilorid	1.999	9.795
C07AB03	atenolol	25.338	41.686
C07AB07	bisoprolol	180.897	795.326
C07AB12	nebivolol	74.950	526.873
C07AG02	karvedilol	193.248	1.103.125
C08CA01	amlodipin	196.297	915.102
C08CA09	lacidipin	9.152	76.419
C08CA13	lerkanidipin	86.733	615.985
C08DA01	verapamil	21.086	43.959
C09AA02	enalapril	38.279	131.220
C09AA03	lizinopril	148.584	591.168
C09AA04	perindopril	96.288	637.167
C09AA05	ramipril	142.142	787.912
C09AA09	fosinopril	6.786	56.726
C09AA10	trandolapril	45.095	333.210
C09AA15	zofenopril	9.040	96.465
C09BA02	enalapril, hidrohlorotiazid	154.340	1.036.461
C09BA03	lizinopril, hidroklorotiazid	281.257	2.002.056
C09BA05	ramipril , hidroklorotiazid	6.511	44.732
C09BB04	amlodipin, perindopril	12.450	82.676
C09CA03	valsartan	55.615	447.434
C09CA08	olmesartan	59	407
C09DA03	valsartan, hidroklorotiazid	106.830	1.116.324
C09DX04	valsartan, sakubitril	10.838	1.031.352
C10AA01	simvastatin	619	3.886
D06AX	neomicin, bacitracin	818	3.313
D06BB03	aciklovir	1.709	13.259
D07AB10	alklometazon	3.480	20.010

ATC	INN	Broj Pakovanja	Na teret ZZO TK
D07AC01	betametazon	2.732	10.440
D07CC01	betametazon, gentamicin	13.305	39.250
D07XC01	betametazon, salicilna kiselina	9.994	58.938
G01AF01	metronidazol	648	2.722
G02AB03	ergometrin	3	11
G03AA12	drospirenon, etinilestradiol	1	17
G03DA04	progesteron	4.025	49.306
G03DB01	didrogesteron	15.413	245.067
G03GB02	klomifen	3	12
G04BD08	solifenacin	24	590
G04CA02	tamsulozin	49.786	399.401
G04CB01	finasterid	3.875	39.776
G04CB02	dutasterid	675	11.138
H01BA02	desmopresin	616	45.808
H02AB02	deksametazon	1.235	3.994
H02AB07	prednizon	28.530	31.383
H03AA01	levotiroksin - natrijum	29.889	143.339
H03BA02	propiltiouracil	1.914	6.029
H03BB02	tiamazol	7.335	22.385
J01AA02	doksiciklin	6.569	6.391
J01CA04	amoksicilin	25.131	60.902
J01CR02	amoksicilin, klavulanska kiselina	59.606	621.526
J01DB01	cefaleksin	8.383	31.855
J01DC02	cefuroksim	9	66
J01DD08	cefiksim	2.811	42.615
J01EE01	sulfametoksazol, trimetoprim	22.153	54.736
J01FA01	eritromicin	989	7.838
J01FA09	klaritromicin	753	9.896
J01FA10	azitromicin	19.843	129.653
J01MA02	ciprofloksacin	6.305	47.333
J01MA06	norfloksacin	383	3.753
J01XD01	metronidazol	12.207	54.063
J02AC01	flukonazol	1.291	17.126
J05AB01	aciklovir	1.898	45.202
L04AA13	leflunomid	3.636	294.124
L04AD01	ciklosporin	248	15.376
L04AX01	azatioprin	1.969	68.029
M01AB05	diklofenak	44.435	93.594
M01AB11	acemetacin	21.498	150.486
M01AC06	meloksikam	20.209	169.988
M01AE01	ibuprofen	28.911	97.249
M01AE03	ketoprofen	7.647	20.847
M04AA01	alopurinol	2.588	21.080
M05BA04	alendronska kiselina	10.450	173.072
M05BA06	ibandronska kiselina	6.364	106.234

ATC	INN	Broj Pakovanja	Na teret ZZO TK
N02AX02	tramadol	9.595	34.650
N02AX52	tramadol, paracetamol	26.273	204.236
N02CA52	ergotamin, kombinacije	1.794	25.116
N03AA02	fenobarbiton	10.899	69.754
N03AF01	karbamazepin	20.018	219.132
N03AF02	okskarbazepin	9.614	224.849
N03AG01	valproinska kiselina, natrijum - valproat	19.869	181.584
N03AX09	lamotrigin	11.281	116.349
N03AX11	topiramat	397	9.922
N03AX12	gabapentin	3.235	51.068
N03AX14	levetiracetam	5.119	176.362
N03AX16	pregabalin	4.854	105.527
N03AX18	lakoamid	189	15.285
N04AA02	biperiden	2.712	11.797
N04BA02	levodopa, benzerazid / levodopa, karbidopa	7.538	202.696
N04BC04	ropinirol	1.359	10.331
N04BC05	pramipeksol	35	372
N04BD02	razagilin-mesilat	3.175	107.495
N05AA02	levomepromazin	3.880	21.937
N05AA03	promazin	24.914	322.605
N05AB02	flufenazin	3.333	9.513
N05AD01	haloperidol	12.521	99.785
N05AH02	klozapin	14.446	263.048
N05AH03	olanzapin	639	22.581
N05AH04	kvetiapin	14.373	366.550
N05AL01	sulpirid	45.464	155.032
N05AX08	risperidon	33.835	278.120
N05AX12	Aripiprazol	6.899	228.695
N05BA01	diazepam	45.159	53.906
N05CD02	nitrazepam	84.686	110.092
N06AA09	amitriptilin	4.140	8.508
N06AB03	fluoksetin	62.167	484.436
N06AB05	paroksetin	55.873	411.684
N06AB06	sertralin	75.334	557.476
N06AB10	escitalopram	108.948	922.216
N06DA02	donepezil	4.978	130.618
N06DX01	memantin	13.975	364.304
N07BC01	buprenorfin	61	689
N07BC51	buprenorfin, nalokson	1.622	29.699
N07CA01	betahistin	5.221	59.610
R01AD58	azelastin, flutikagon	1.620	23.833
R03AC02	salbutamol	47.595	245.114
R03AC12	salmeterol	321	11.908
R03AC13	formoterol	1.182	43.700
R03AC18	indakaterol	1.411	66.811
R03AK06	salmeterol, flutikazon	29.292	1.599.135

ATC	INN	Broj Pakovanja	Na teret ZZO TK
R03AK07	formoterol, budesonid	2.051	127.831
R03AK08	formoterol, beklometazon	3.795	367.546
R03AK10	flutikazonfuroat, vilanterol	234	15.396
R03AL04	glikopironijum bromid, indakaterol	1.821	160.379
R03BA01	beklometazon dipropionat	1.902	60.573
R03BA02	budesonid	25	928
R03BA05	flutikazon	5.946	136.837
R03BB04	tiotropijum bromid	2.458	123.004
R03BB05	ipratropijum-bromid	3.961	258.896
R03BB06	glukopironijum bromid	10.165	546.727
R03CC02	salbutamol	104	275
R03DA04	teofilin	46.118	196.945
R03DC03	montelukast	10.397	196.880
R05DA04	kodein	423	3.447
R05DA08	folkodin	2.559	10.488
R06AX13	loratadin	3.813	16.879
S01AA12	tobramicin	7.272	36.289
S01AD03	aciklovir	17	82
S01CA01	Deksametazon, neomicin	3.391	9.834
S01CA01	deksametazon, neomizin, polimiksin B	1.858	5.388
S01ED01	timolol	19.747	63.495
S01ED02	betaksolol	5.001	36.507
S01ED51	timolol, latanoprost / dorzolamid, timolol	8.816	119.016
S01EE01	latanoprost	5.569	13.644
korekcija			-1.515
UKUPNO		4.524.960	42.252.043

Rashodi za Program terapije bola

Iznosi u KM

Red . br.	Naziv i sjedište apoteke		2022		Struktura	
			Broj obrađenih recepata	Vrijednost lijekova na teret Zavoda	%	
					2	3
0	1	2	3	4	5	
I Program lijekova koji se koriste u terapiji boli - lijekovi						
1	Gradske apoteke	TUZLA	6	132	0,20	0,09
2	Gradske apoteke	GRAČANICA	1	60	0,03	0,04
3	PZU Apoteka MEDEX-PHARM	BANOVIĆI	5	104	0,17	0,07
4	PZU Apoteka IBN SINA	TUZLA	2.026	40.950	67,87	27,61
5	PZU Apoteka PHARMACOM	TUZLA	13	180	0,44	0,12
6	PZU Apoteka OS PHARM	KALESIJA	128	2.155	4,29	1,45
7	PZU Apoteka ADONIS	LUKAVAC	27	390	0,90	0,26
8	PZU Apoteka KOFARM	DOBOJ ISTOK	1	30	0,03	0,02
U K U P N O			2.207	44.001	73,94	29,66
II Program lijekova koji se koriste u terapiji boli - nutritivni preparati						
1	PZU Apoteka ALMA	TUZLA	12	611	0,40	0,41
2	PZU Apoteka IBN SINA	TUZLA	698	79.913	23,38	53,87
3	PZU Apoteka PHARMACOM	TUZLA	68	23.713	2,28	15,99
4	PZU Apoteka TIGRIS FARM*	LUKAVAC		97	0,00	0,07
U K U P N O			778	104.333	26,06	70,34
U K U P N O (I+II)			2.985	148.334	100,00	100,00

* Potrošnja se odnosi na nutritivne preparate u periodu januar-juli 2022.godine u kojem recepti nisu evidentirani

Rashodi za Program Ijekova sa Liste Ijekova po JZU za 2022.godinu

Red. br.	Naziv zdravstvene ustanove	Broj osiguranih lica*	2022				Struktura		
			Ostvareno		Prosjek po osiguranom licu		2	3	4
			Broj recepata	Na teret Zavoda	recepata	vrijednosti			
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	JZU DZ Banovići	21.248	162.748	2.240.113	7,66	105,43	5,43	5,54	5,30
2	JZU DZ Čelić	7.263	51.735	714.030	7,12	98,31	1,86	1,76	1,69
3	JZU DZ Doboju Istok	9.810	80.963	1.120.258	8,25	114,20	2,51	2,76	2,65
4	JZU DZ Gračanica	42.070	320.222	4.040.124	7,61	96,03	10,75	10,90	9,56
5	JZU DZ Gradačac	33.904	247.495	3.468.182	7,30	102,29	8,66	8,43	8,21
6	JZU DZ Kalesija	26.027	202.644	2.945.674	7,79	113,18	6,65	6,90	6,97
7	JZU DZ Kladanj	9.833	79.776	1.028.170	8,11	104,56	2,51	2,72	2,43
8	JZU DZ Lukavac	41.537	292.156	4.305.451	7,03	103,65	10,61	9,95	10,19
9	JZU DZ Sapna	6.304	46.260	634.164	7,34	100,60	1,61	1,58	1,50
10	JZU DZ Srebrenik	35.841	274.684	3.913.164	7,66	109,18	9,16	9,35	9,26
11	JZU DZ Teočak	4.583	42.372	615.136	9,25	134,22	1,17	1,44	1,46
12	JZNU DZ Tuzla	96.508	753.914	11.293.445	7,81	117,02	24,66	25,67	26,73
13	JZU DZ Živinice	50.778	350.761	5.424.885	6,91	106,84	12,98	11,94	12,84
UKUPNO		385.706	2.905.730	41.742.796	7,53	108,22	98,56	98,93	98,79
14	Suboxone UKC		414	30.288			0	0,01	0,07
15	Ordinacija porodične medicine "Dr. Djedović"	1.871	12.090	177.007	6,46	94,61	0,48	0,41	0,42
16	Privatna ordinacija opšte medicine "SALUS" - Dr. Almir Azabagić	1.032	5.969	102.219	5,78	99,05	0,26	0,20	0,24
17	Ordinacija porodične medicine "Dr. Jahić"	1.257	7.837	116.908	6,23	93,01	0,32	0,27	0,28
18	Ordinacija porodične medicine "PRIMARIA" Tuzla	704	2.362	40.471	3,36	57,49	0,18	0,08	0,10
19	Ordinacija porodične medicine "Azabagić" Tuzla	515	1.105	16.876	2,15	32,77	0,13	0,04	0,04
20	Ordinacija porodične medicine "Kočić" Gradačac	253	122	1.447	0,48	5,72	0,06	0,00	0,00
korekcija			1.385	24.031				0,05	0,06
UKUPNO		391.338	2.937.014	42.252.043	7,51	107,97	100	100	100

*broj osiguranih lica na dan 31.12.2022. godine